

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

Δ.Λ.Π. 7 ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Του

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής: ΚΟΥΣΕΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην

Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική

Μήνας Σεπτέμβριος 2016

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει υποβληθεί ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού μου Διπλώματος στην Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Το θέμα της παρούσας εργασίας έχει να κάνει με τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης και το σχετικό πρότυπο που ασχολείται με το συγκεκριμένο θέμα, δηλαδή το Δ.Λ.Π. 7. Η εργασία αναπτύσσεται σε τρεις βασικούς πυλώνες-το θεωρητικό κομμάτι, το πρακτικό κομμάτι και τα συμπεράσματα.

Στο πρώτο μέρος, προσπάθησα να κάνω σαφείς όλες τις έννοιες που σχετίζονται με το θέμα των ταμειακών ροών, καθώς πολλές φορές υπάρχει παρερμηνεία και σύγχυση ερμηνειών, ειδικά από άτομα που δεν έχουν άμεση σχέση με τις οικονομικές έννοιες. Έτσι, με την χρήση ορισμών, επεξηγήσεων και παραδειγμάτων δίνονται οι ερμηνείες και οι διαφορές μεταξύ του κέρδους, των μετρητών, των ταμειακών ισοδυνάμων και άλλων εννοιών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το θέμα των ταμειακών ροών.

Στη συνέχεια, γίνεται με πιο εις βάθος ανάλυση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών μιας επιχείρησης, με τη βοήθεια και του Δ.Λ.Π. 7. Αφού ολοκληρώνεται η θεωρητική προσέγγιση, δίνονται υποδείγματα και μεθοδολογία κατάρτισης της Κατάστασης Ταμειακών Ροών.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, στο πρακτικό κομμάτι, παρατίθεται μια πρακτική εφαρμογή. Δίνονται τα απαραίτητα δεδομένα και έτσι προχώρησα στην κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, με τις δύο παραδεκτές μεθόδους, ακολουθώντας όλα τα θεωρητικά που αναφέρθηκαν στο πρώτο μέρος της εργασίας. Η πρακτική εφαρμογή συνοδεύεται από υπολογισμούς, επεξηγήσεις και υπολογισμό σχετικών αριθμοδεικτών, για καλύτερη κατανόηση του θέματος.

Στο τελευταίο μέρος της εργασίας δίνονται τα συμπεράσματα που μπορεί να εξάγει κάποιος για το θέμα των ταμειακών ροών, μελετώντας την συγκεκριμένη εργασία. Συμπεράσματα παρατίθενται χωριστά τόσο για την πρακτική εφαρμογή, όσο και για το σύνολο της εργασίας. Κλείνοντας, κάνω και τις απαραίτητες προτάσεις, κατά τη γνώμη μου, για μελλοντική ενασχόληση με το συγκεκριμένο θέμα.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	1
1.2. Σκοπός-Ερευνητικά Ερωτήματα	2
1.3. Δομή Εργασίας	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	5
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	5
2.1. Ξένα Άρθρα	5
2.2. Συγγράμματα	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	8
ΚΕΡΔΟΣ – ΜΕΤΡΗΤΑ - ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	8
3.1. Κέρδη και Ταμειακά Διαθέσιμα	8
3.2. Σχέση Κέρδους και Μετρητών	9
3.3. Εισαγωγή στις Ταμειακές Ροές	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	12
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	12
Δ.Λ.Π. 7: «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ»	12
4.1. Εισαγωγή του Προτύπου	12
4.2. Ιστορικό Σημείωμα	12
4.3. Σκοπός του Δ.Λ.Π. 7	13
4.4. Πεδίο Εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 7	14
4.5. Ορισμοί	15
4.6. Ωφέλειες από την Κατάρτιση των Ταμειακών Ροών	16
4.7. Παρουσίαση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών	19
4.7.1. Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	20
4.7.2. Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες	22
4.7.3. Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες	23
4.8. Εμφάνιση των Ταμειακών Ροών	25
4.8.1. Εμφάνιση Ταμειακών Ροών από Λειτουργικές Δραστηριότητες	25
4.8.2. Εμφάνιση των Ταμειακών Ροών από Επενδυτικές και Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες	31
4.9. Αντιμετώπιση Άλλων Ταμειακών Ροών	33
4.10. Γνωστοποιήσεις	39
4.10.1. Συνθετικά στοιχεία των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων	39

4.10.2. Άλλες γνωστοποιήσεις.....	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	41
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	41
5.1. Κατάταξη των Μετρητών σε Πηγές και Χρήσεις.....	41
5.2. Υποδείγματα Καταστάσεων Ταμειακών Ροών.....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	46
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	46
6.1. Δεδομένα.....	46
6.2. Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος.....	48
6.3. Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Έμμεση Μέθοδος.....	55
6.4. Αριθμοδείκτες.....	57
6.5. Συμπεράσματα Παραδείγματος.....	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	62
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	62
7.1. Συμπεράσματα.....	62
7.2. Προτάσεις.....	65
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες – Άμεση μέθοδος.....	27
Πίνακας 2: Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες – Έμμεση μέθοδος.....	29
Πίνακας 3: Ταμειακές ροές από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	32
Πίνακας 4: Ταμειακές ροές για θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις.....	36
Πίνακας 5: Κατάταξη σε πηγές και χρήσεις κεφαλαίου.....	42
Πίνακας 6: Κατάσταση ταμειακών ροών με άμεση μέθοδο.....	43
Πίνακας 7: Κατάσταση ταμειακών ροών με έμμεση μέθοδο.....	44
Πίνακας 8: Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων για το έτος 20X1.....	46
Πίνακας 9: Ενοποιημένος Ισολογισμός κατά την 31/12/20X1 και 31/12/20X0...’	47
Πίνακας 10: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος.....	48
Πίνακας 11: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Έμμεση Μέθοδος.....	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Χρήμα, λεφτά, μετρητά, κεφάλαιο, κέρδος, έσοδα, έξοδα είναι μερικές λέξεις που χρησιμοποιούμε σχεδόν σε καθημερινή βάση. Ορισμένες φορές όμως συγχέουμε το πραγματικό νόημα των λέξεων αυτών και τις χρησιμοποιούμε με λάθος τρόπο. Και αν πολλές φορές οι διαφορές είναι μικρές και δεν υπάρχει σοβαρή επίπτωση για τον λάθος χειρισμό των λέξεων, όταν αναφερόμαστε σε επιχειρήσεις και σε επίσημα στοιχεία, το διαφορετικό νόημα των λέξεων έχει την δική του σημασία.

Μετρητά δεν σημαίνει κέρδη. Τα κέρδη βασίζονται στα έσοδα. Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν παραδίδεται ένα προϊόν ή παρέχεται μια υπηρεσία, όχι όταν πληρώνεται ο λογαριασμός. Έτσι η πρώτη σειρά των A/X, η σειρά από την οποία αφαιρούμε τα έξοδα για να υπολογίσουμε τα κέρδη, συχνά δεν είναι παρά μια υπόσχεση. Οι πελάτες δεν έχουν πληρώσει ακόμα, άρα το νούμερο που αντιστοιχεί στα έσοδα δεν αντανακλά πραγματικά χρήματα, κάτι που ισχύει και για τα κέρδη, στην τελευταία σειρά των A/X. Αν δεν υπάρξουν προβλήματα, η επιχείρηση θα συγκεντρώσει τελικά τα ποσά των εισπρακτέων λογαριασμών και θα έχει μετρητά που θα αντιστοιχούν στα κέρδη. Στο ενδιάμεσο όμως χρονικό διάστημα, αυτό δεν ισχύει.

Εάν ρωτήσει κάποιος έναν ιδιοκτήτη οποιασδήποτε επιχείρησης εάν θέλει η επιχείρησή του να έχει κέρδος, η απάντηση θα είναι προφανώς καταφατική. Το ίδιο θα είναι εάν τον ρωτήσει κάποιος εάν θέλει η επιχείρησή του να έχει ρευστότητα. Η δυσκολία στην απάντηση θα είναι εάν θα πρέπει να διαλέξει μεταξύ κερδοφορίας και ρευστότητας, καθώς πολλές φορές οι δύο αυτές έννοιες όχι μόνο δεν είναι «συμπαίκτες» στην ομάδα που λέγεται επιχείρηση, αλλά πολλές φορές η ισχυροποίηση της μίας έχει ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση της άλλης.

Τα περισσότερα διευθυντικά στελέχη ανησυχούν υπερβολικά για στοιχεία των αποτελεσμάτων χρήσεως, όπως τα κέρδη προ τόκων, φόρων, αποσβέσεων και χρεολυσίων, και καταλήγουν να μην δίνουν σημασία στα ταμειακά διαθέσιμα. Στην αντίπερα όχθη, υπάρχει

τουλάχιστον ένας πολύ γνωστός άνθρωπος του χώρου που πάντα παρακολουθεί τα μετρητά, ο Warren Buffett. Η άποψη του γνωστού επενδυτή είναι ότι τα μετρητά είναι σημαντικά γιατί κανείς δεν μπορεί να τα «μαγειρέψει». Για τον Warren Buffett τα μετρητά κυβερνούν. Και αν δούμε τα ποσοστά απόδοσης που έχουν οι επενδυτικές του επιλογές, ενδεχομένως η άποψή του αυτή να είναι πολύ κοντά στην πραγματικότητα.

Ας εξετάσουμε λοιπόν τις ταμειακές ροές και κατά πόσο αποτελούν δείκτη της επίδοσης μιας επιχείρησης. Για ποιο λόγο να μην εξετάζουμε μόνο τα κέρδη, όπως εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως; Γιατί όχι μόνο το ενεργητικό ή την καθαρή θέση, όπως καταγράφονται στον ισολογισμό; Ο λόγος είναι ότι τα αποτελέσματα χρήσεως και ο ισολογισμός, όσο χρήσιμα κι αν είναι, κρύβουν πολλά πιθανά σφάλματα, που οφείλονται στις παραδοχές και στις εκτιμήσεις που έχουν γίνει. Με τα ταμειακά διαθέσιμα δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Αν δει κανείς την κατάσταση ταμειακών ροών μιας επιχείρησης, θα είναι σαν να κοιτάζει εμμέσως τους τραπεζικούς της λογαριασμούς.

Σήμερα, μετά την αποκάλυψη αρκετών οικονομικών σκανδάλων στις δεκαετίες του '90 και του '00, οι ταμειακές ροές αποτελούν και πάλι τον αγαπημένο δείκτη της Wall Street. Έχουν μετατραπεί στον βασικό δείκτη που έχουν στην διάθεσή τους οι αναλυτές για να αξιολογήσουν επιχειρήσεις. Ο λόγος είναι ότι πρόκειται για ένα μέγεθος που επηρεάζεται σε πάρα πολύ μικρό βαθμό από την τέχνη των χρηματοοικονομικών.

Η παρούσα εργασία λοιπόν πραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης και το λογιστικό πρότυπο που αναφέρεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Δ.Λ.Π. 7).

1.2. Σκοπός-Ερευνητικά Ερωτήματα

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναλύσει σε βάθος κάθε πτυχή της Κατάστασης Ταμειακών Ροών για μια επιχείρησης, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Στόχος μου είναι το παρόν έγγραφο να αποτελέσει ένα εργαλείο και πηγή άντλησης πληροφοριών για κάποιον που θα επιχειρήσει να ασχοληθεί με τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης.

Η αρχική θεωρητική παρουσίαση του Δ.Λ.Π. 7 και οι πληροφορίες για τις ταμειακές ροές, στόχο έχουν να καλύψουν σε ακαδημαϊκό επίπεδο την πλειοψηφία των θεμάτων που άπτονται με το θέμα της κατάστασης ταμειακών ροών.

Στη συνέχεια, το πρακτικό παράδειγμα με τις επεξηγήσεις και τα συμπεράσματα, μπορεί να αποτελέσει έναν καλό οδηγό για κάποιον που θα επιχειρήσει να καταρτίσει την Κατάσταση Ταμειακών Ροών για κάποια επιχείρηση. Προφανώς τα δεδομένα και το μέγεθος διαφέρουν από επιχείρηση σε επιχείρηση, στην παρούσα εργασία όμως μπορεί κάποιος να βρει ένα απλό «μονοπάτι» για να προχωρήσει στην κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών για κάποια επιχείρηση, τόσο με την άμεση, όσο και με τη έμμεση μέθοδο.

Ορισμένα από τα ερευνητικά ερωτήματα που θα προσπαθήσω να απαντηθούν στην παρούσα εργασία είναι τα ακόλουθα:

- Τί είναι η Κατάσταση Ταμειακών Ροών
- Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του Δ.Λ.Π. 7
- Τι περισσότερο μας παρέχει η Κατάσταση Ταμειακών Ροών σε σχέση με τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις
- Ποια είναι τα βασικά βήματα για την κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών με την άμεση και με την έμμεση μέθοδο
- Πως μπορεί να συνδυαστεί η Κατάσταση Ταμειακών Ροών με αριθμοδείκτες για καλύτερη εξαγωγή συμπερασμάτων για την πορεία μιας επιχείρησης

1.3. Δομή Εργασίας

Για την συλλογή δεδομένων και τη δημιουργία της παρούσας εργασίας έγινε ανασκόπηση σε ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, σε ακαδημαϊκά συγγράμματα, σε επιστημονικά άρθρα, σε πηγές από το διαδίκτυο. Επίσης, πολύ καθοριστικό ρόλο έπαιξε για μένα και η μικρή τριβή μου στο συγκεκριμένο θέμα στην επαγγελματική μου εμπειρία και οι πολύτιμες συμβουλές και συστάσεις που πήρα από συναδέλφους μου, με χρόνια εμπειρίας στο θέμα της ταμειακής ροής σε μια επιχείρηση.

Μετά από διεξοδική μελέτη των παραπάνω πηγών, προχώρησα στη δημιουργία της συγκεκριμένης εργασίας, η οποία χωρίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες:

- Το θεωρητικό κομμάτι, στο οποίο αρχικά γίνεται μια επισκόπηση της βιβλιογραφίας που χρησιμοποιήθηκε για την περάτωση της συγκεκριμένης εργασίας. Έπειτα κατέγραψα με τρόπο απλό, όλες τις πληροφορίες που θα πρέπει να γνωρίζει κάποιος που θέλει να ασχοληθεί με το θέμα των ταμειακών ροών. Ορισμοί, επεξηγήσεις,

πίνακες και διαγράμματα σκοπό έχουν να βοηθήσουν τον αναγνώστη στην καλύτερη κατανόηση του θέματος.

- Στη συνέχεια παραθέτω ένα απλό παράδειγμα κατάρτισης της Κατάστασης Ταμειακών Ροών μιας υποθετικής επιχείρησης. Για το σκοπό αυτό δίνονται τα Αποτελέσματα και οι Ισολογισμοί δύο διαδοχικών ετών. Έπειτα ακολουθεί η Κατάσταση Ταμειακών Ροών με τις δύο αποδεκτές μεθόδους, την άμεση και την έμμεση. Ακολουθώντας, το παράδειγμα συμπληρώνεται με τον υπολογισμό χρήσιμων αριθμοδεικτών που δίνουν καλύτερη πληροφόρηση για την πορεία της επιχείρησης. Το παράδειγμα συνοδεύεται από τις απαραίτητες επεξηγήσεις και υπολογισμούς ώστε να γίνεται ξεκάθαρο στον μελετητή πως μπορεί να δημιουργήσει μια Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Βέβαια, απαραίτητη προϋπόθεση για να πετύχει τον σκοπό του αυτό το δεύτερο κομμάτι της εργασίας, είναι ο αναγνώστης να έχει κατανοήσει σε βάθος όλο το θεωρητικό υπόβαθρο που σχετίζεται με το θέμα και έχει παρατεθεί στο πρώτο μέρος της εργασίας.
- Τέλος, προσπάθησα να συνοψίσω τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την παρούσα εργασία. Συμπεράσματα παρατίθενται τόσο ξεχωριστά για το αριθμητικό παράδειγμα, όσο και για το σύνολο της εργασίας για θέματα που έχουν να κάνουν γενικά με την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1. Ξένα Άρθρα

Ιδιαίτερα σημαντική πηγή άντλησης πληροφοριών για το θέμα των ταμειακών ροών υπήρξε η μελέτη ξένων άρθρων που έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά. Η αναζήτησή μου επικεντρώθηκε σε όσο το δυνατόν πιο πρόσφατα άρθρα για πιο επίκαιρη εξαγωγή συμπερασμάτων.

Αρχίζοντας στην επισκόπηση των άρθρων, οι Mike Qinghao Mao και Yangxin Yu στο άρθρο με τίτλο «Analysts' Cash Flow Forecast, Audit Effort, and Audit Opinions on Internal Control» (2015) εξετάζουν τις οικονομικές επιπτώσεις των προβλέψεων των ταμειακών ροών κοιτάζοντας πως ο εξωτερικός έλεγχος ανταποκρίνεται στις προβλέψεις των ταμειακών ροών. Στο άρθρο αναφέρεται ότι η ανάλυση των ταμειακών ροών οδηγεί σε μειωμένα έξοδα του εξωτερικού ελέγχου και λιγότερες αδυναμίες του εσωτερικού ελέγχου. Τα ευρήματα της έρευνας υποδηλώνουν ότι η πρόβλεψη των ταμειακών ροών περιορίζει τη χειραγώγηση των κερδών, μειώνοντας τον κίνδυνο και ενισχύει την χρηματοοικονομική πληροφόρηση για μια εταιρεία.

Στο άρθρο «Do Analysts Disclose Cash Flow Forecasts with Earnings Estimates when Earnings Quality is Low?» (2014) του Pawel Bilinski αναλύεται κατά πόσο η ανάλυση των ταμειακών ροών μπορεί να είναι χρήσιμη για την εκτίμηση των κερδών, όταν η ποιότητα των κερδών είναι χαμηλή. Γενικά επικρατεί η άποψη πως οι ταμειακές ροές είναι χρήσιμες για την αποτίμηση της ασφάλειας των κερδών, κυρίως όταν η ποιότητα των κερδών είναι χαμηλή. Αυτό υποδηλώνει πως όταν η ποιότητα των κερδών μειώνεται, οι αναλυτές των οικονομικών καταστάσεων θα είναι περισσότερο πιθανό να συμπληρώνουν τις προβλέψεις για τα κέρδη με τις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών. Σε αντίθεση με αυτή την πρόβλεψη, διαπιστώνουμε ότι οι αναλυτές δεν αποκαλύπτουν τις προβλέψεις ταμειακών ροών, όταν η ποιότητα των κερδών είναι χαμηλή. Αυτό συμβαίνει επειδή η ακρίβεια της πρόβλεψης των ταμειακών ροών εξαρτάται από την ακρίβεια των δεδουλευμένων εκτιμήσεων και η ακρίβεια των δεδουλευμένων προβλέψεων μειώνεται για εταιρείες με χαμηλή ποιότητα κερδών. Κατά συνέπεια, όσο η ποιότητα των κερδών μειώνεται, οι προβλέψεις των ταμειακών ροών γίνονται ολοένα και πιο ανακριβείς σε σχέση με τις εκτιμήσεις των κερδών. Οι εκτιμήσεις ταμειακών ροών που στερούνται αξιοπιστίας, δεν είναι χρήσιμη για τους επενδυτές. Αυτό εξηγεί γιατί οι αναλυτές είναι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν εκτιμήσεις ταμειακών ροών, όταν η ποιότητα των κερδών είναι χαμηλή.

Κατά τη διάρκεια μιας ύφεσης οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ένα δίλλημα μεταξύ του να επενδύσουν σε μετρητά ώστε να επωφεληθούν από ευκαιρίες που παρουσιάζονται ή να κρατήσουν μετρητά για να αμυνθούν κατά της κρίσης. Το άρθρο «Is cash king? Market performance and cash during a recession» (2016) των Robert S. Nason και Pankaj C. Patel προσπαθεί να διερευνήσει εάν τα μετρητά είναι ο «βασιλιάς» σε μια περίοδο ύφεσης. Χρησιμοποιείται ένα δείγμα εισηγμένων εταιρειών της περιόδου 2004-2010, που κάνουν

διακράτηση μετρητών και εξετάζεται κατά πόσο επηρεάζεται η σχέση μεταξύ μετρητών και χρηματιστηριακής επίδοσης κατά τη διάρκεια μιας οικονομικής κρίσης. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι προ ύφεσης, τα οφέλη από τη διακράτηση μετρητών είναι σε υψηλό επίπεδο, ενώ κατά τη διάρκεια της ύφεσης αρχίζουν να μειώνονται.

Έπειτα, το άρθρο «Financial cash flows and research and development investment» (2016) του Takafumi Sasaki μελετά εμπειρικά πως η βελτίωση των χρηματοοικονομικών ταμειακών ροών επηρεάζει την έρευνα και την ανάπτυξη των επενδύσεων των επιχειρήσεων, χρησιμοποιώντας ένα δείγμα των Ιαπωνικών εταιρειών παραγωγής, όπου οι επιχειρήσεις αύξησαν σημαντικά τα ρευστά τους διαθέσιμα και μείωσαν το ανεξόφλητο χρέος. Το αποτέλεσμα της έρευνας είναι ότι η ευαισθησία των ροών για έρευνα και ανάπτυξη είναι μεγαλύτερη για τις χρηματοοικονομικές απ' ότι για τις λειτουργικές ταμειακές ροές. Αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η ενίσχυση των χρηματοοικονομικών ροών ενισχύουν τις επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη. Επιπλέον, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι μειώσεις στις πληρωμές τόκων, παρά οι αυξήσεις σε τόκους και μερίσματα ενισχύουν την έρευνα και ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Οι Shadi Farshadfar και Reza Monem στο άρθρο «The usefulness of operating cash flow and accrual components in improving the predictive ability of earnings: a re-examination and extension» (2013) εξετάζουν κατά πόσο οι λειτουργικές ταμειακές ροές βοηθούν στην ικανότητα πρόβλεψης των μελλοντικών κερδών και των μελλοντικών ταμειακών ροών. Η μελέτη δείχνει ότι οι λειτουργικές ταμειακές ροές σε δεδουλευμένη βάση είναι πιο χρήσιμες από τα κέρδη. Επίσης δείχνει πως επηρεάζει το μέγεθος του λειτουργικού κύκλου των μετρητών, ο τομέας και το μέγεθος της επιχείρησης.

Τέλος, στο άρθρο «What Determines Managers' Perception of Cash Flow Forecasting Quality? Evidence from a Multinational Corporation» (2016) των Martin Glaum, Peter Schmidt και Kati Schnurer έχει αναπτυχθεί ένα μοντέλο των καθοριστικών παραγόντων της αντίληψης των μάνατζερ για την πρόβλεψη της ποιότητας των ταμειακών ροών σε μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες. Εξετάζεται η αντίληψη των διευθυντικών στελεχών για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών σε σχέση με την ποιότητα των δεδομένων και τους χρηματοοικονομικούς στόχους της εταιρείας. Η εμπειρική ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα από μια παγκόσμια έρευνα ερωτηματολογίου σε μια πολυεθνική βιομηχανική εταιρεία.

2.2. Συγγράμματα

Εκτός από την μελέτη των δημοσιευμένων άρθρων, σημαντική πηγή μελέτης αποτέλεσαν και τα συγγράμματα και διάφορα βιβλία, τόσο εγχώρια, όσο και διεθνή. Όλα τα βιβλία που αναφέρονται αναλυτικά στην βιβλιογραφία με βοήθησαν να αποκτήσω μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για το θέμα των ταμειακών ροών και για το Δ.Λ.Π. 7. Από τη συγκεκριμένη βιβλιογραφία άντλησα τα απαραίτητα στοιχεία για να αποτυπώσω το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας, όπως για παράδειγμα τους διάφορους ορισμούς και το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο στηρίζεται η Κατάσταση Ταμειακών Ροών και το Δ.Λ.Π. 7, αλλά και να καταρτίσω το πρακτικό μέρος της εργασίας.

Πιο συγκεκριμένα, στηρίχτηκα στο βιβλίο «Χρηματοοικονομική Νοημοσύνη, Τι Πραγματικά Φανερώνουν οι Αριθμοί», των Karen Berman και John Case, σε μετάφραση

Ελεάνας Αντωνόγλου για να εισάγω τον αναγνώστη σε έννοιες όπως το χρέος, τα μετρητά, τα κέρδη. Στο βιβλίο αποτυπώνονται οι διάφορες παρερμηνείες των παραπάνω όρων. Αυτούς τους προβληματισμούς προσπάθησα να μεταφέρω και στην εργασία μου, με την χρήση κατάλληλων παραδειγμάτων, ώστε να γίνει ξεκάθαρο το θέμα των ταμειακών ροών, είτε ο αναγνώστης έχει εμπειρία στα οικονομικά, είτε όχι.

Επιπλέον, από τα ακαδημαϊκά συγγράμματα, όπως για παράδειγμα το «Διοικητική Λογιστική» των κκ. Νεγκάκη Ι. Χρήστου και Δημήτριου Β. Κουσενίδη ή το «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, Θεωρία και Εφαρμογές» του κ. Νεγκάκη Χρήστου, πήρα πιο συγκεκριμένα στοιχεία για το Δ.Λ.Π. 7 και τους τρόπους κατάρτισης της Κατάστασης Ταμειακών Ροών.

Τέλος, τα δύο βιβλία του ACCA («The association of chartered certified accountants, Paper F7 INT/UK Financial Reporting» και «Paper F7, Financial Reporting (International and UK Stream), Study text») με την πληθώρα των πρακτικών εφαρμογών που διαθέτουν, με βοήθησαν να εξοικειωθώ στην κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών και με βοήθησαν στο πρακτικό κυρίως κομμάτι της εργασίας μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΕΡΔΟΣ – ΜΕΤΡΗΤΑ - ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

3.1. Κέρδη και Ταμειακά Διαθέσιμα

Πάμε αρχικά να μελετήσουμε πως σχετίζονται τα κέρδη με τα ταμειακά διαθέσιμα και ποιες οι βασικές διαφορές τους. Αλλά γιατί δεν είναι τα κέρδη το ίδιο με τα μετρητά που εισρέουν στην εταιρεία; Ένας από τους λόγους είναι ότι τα μετρητά μπορεί να προέρχονται από δάνεια ή από επενδυτές και σε αυτήν την περίπτωση δεν εμφανίζονται καθόλου στα αποτελέσματα χρήσεως. Αλλά ακόμα και οι λειτουργικές ταμειακές ροές δεν είναι ίδιες με τα καθαρά κέρδη. Υπάρχουν τρεις βασικοί λόγοι:

- Τα έσοδα καταγράφονται κατά την πώληση. Μια πώληση καταγράφεται κάθε φορά που η εταιρεία παρέχει ένα προϊόν ή μια υπηρεσία. Αλλά με την ευρεία τακτική πολλών επιχειρήσεων να πληρώνουν με πίστωση, υπάρχει μεγάλος ετεροχρονισμός στο πότε τα μετρητά θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Τα έσοδα αντανακλούν πάντα μια υπόσχεση των πελατών να πληρώσουν. Αντίθετα οι ταμειακές ροές πάντα αντανακλούν συναλλαγές με μετρητά.
- Οι δαπάνες αντιστοιχίζονται σε έσοδα. Σκοπός των αποτελεσμάτων χρήσεως είναι να αθροίσουν όλα τα έξοδα και τις δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία εισοδήματος κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Αυτές οι δαπάνες, όμως, μπορεί να μην είναι εκείνες που πράγματι καταβλήθηκαν κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Ορισμένες μπορεί να έχουν καταβληθεί νωρίτερα (όπως π.χ. ενοίκια) και άλλες να καταβάλλονται αργότερα, όταν φθάσει η ημερομηνία εξόφλησης των πιστωτών. Έτσι οι δαπάνες στα αποτελέσματα χρήσεως δεν αντανακλούν πραγματικά χρήματα που εκρέουν από την εταιρεία. Αντίθετα, η Κατάσταση Ταμειακών Ροών καταγράφει πάντοτε τα χρήματα που εισρέουν ή εκρέουν από την εταιρεία κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.
- Οι κεφαλαιακές δαπάνες δεν λογιστικοποιούνται σε βάρος των κερδών. Μια κεφαλαιακή δαπάνη δεν εμφανίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν πραγματοποιείται. Αυτό που εμφανίζεται είναι μόνο η απόσβεση, που έχει τη μορφή

χρέωσης έναντι των εσόδων. Έτσι η εταιρεία μπορεί να αγοράζει πάγια περιουσιακά στοιχεία και η δαπάνη θα εμφανίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως σταδιακά, σε ολόκληρη τη διάρκεια ωφέλιμης ζωής του κάθε στοιχείου. Φυσικά αυτό δεν ισχύει για τα ταμειακά διαθέσιμα. Τις περισσότερες φορές όλα αυτά τα στοιχεία έχουν πληρωθεί πολύ πριν από την πλήρη απόσβεσή τους και τα χρήματα που χρησιμοποιήθηκαν για την πληρωμή τους εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Βέβαια, μακροπρόθεσμα η λογική λέει ότι θα πρέπει να υπάρξει ισορροπία μεταξύ του επιπέδου των κερδών και του επιπέδου των μετρητών. Οι εισπρακτέοι λογαριασμοί τελικά θα εισπραχθούν, άρα οι πωλήσεις θα μετατραπούν σε μετρητά. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί θα πληρωθούν, άρα οι δαπάνες θα εξισορροπηθούν από τη μία περίοδο στην άλλη. Οι κεφαλαιακές δαπάνες θα αποσβεστούν, άρα οι χρεώσεις έναντι των εσόδων θα εξισωθούν λίγο πολύ με τα χρήματα που δαπανώνται για την απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων. Βέβαια όλα αυτά προϋποθέτουν μια εύρυθμη λειτουργία για την επιχείρηση. Μέχρι να φτάσει όμως το σημείο ισορροπίας για την επιχείρηση, η διαφορά μεταξύ κέρδους και μετρητών μπορεί να δημιουργήσει πολλά προβλήματα.

3.2. Σχέση Κέρδους και Μετρητών

Για να καταλάβουμε καλύτερα τι διαφορά που υπάρχει μεταξύ κέρδους και μετρητών θα παραθέσω ένα απλό παράδειγμα.

Έστω μια εταιρεία έχει ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα 100.000 € και ότι για τους τρεις πρώτους μήνες οι πωλήσεις της είναι 200.000 €, 300.000 € και 450.000 €. Το κόστος των πωληθέντων αγαθών αντιστοιχεί στο 60% των πωλήσεων και οι μηνιαίες λειτουργικές δαπάνες της φθάνουν το ποσό των 100.000 €.

Η απλουστευμένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης για τους πρώτους τρεις μήνες έχει ως εξής:

	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος
Πωλήσεις	200.000	300.000	450.000
Κόστος Πωληθέντων	<u>120.000</u>	<u>180.000</u>	<u>270.000</u>
Μικτά Κέρδη	80.000	120.000	180.000
Λειτουργικές Δαπάνες	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
Καθαρά Κέρδη	(20.000)	20.000	80.000

Η εξέταση όμως των ταμειακών ροών της επιχείρησης μπορεί να μας δείξει μια διαφορετική εικόνα. Έστω ότι η εταιρεία έχει συμφωνήσει να πληρώνει τους προμηθευτές της κάθε 30 ημέρες και εισπράττει από τους πελάτες της κάθε 60 ημέρες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον Ιανουάριο η εταιρεία να έχει εισπρακτέους λογαριασμούς από τις πωλήσεις 200.000 €, ενώ έχει εκροές 100.000 € για τις λειτουργικές δαπάνες. Επομένως το σύνολο των αρχικών ταμειακών διαθεσίμων ύψους 100.000 € έχει χρησιμοποιηθεί. Τον Φεβρουάριο η εταιρεία πάλι δεν εισπράττει τίποτα και έχει εισπρακτέους λογαριασμούς ύψους 500.000 € (200.000€+300.000€). Στο μεταξύ πρέπει να πληρώσει τους προμηθευτές του Ιανουαρίου και τα γενικά έξοδα του μήνα, άρα συνολικές εκροές 220.000 € (120.000€+100.000€). Τον Μάρτιο εισπράττει τις πωλήσεις του Ιανουαρίου (200.000€) ενώ πληρώνει τους προμηθευτές του Φεβρουαρίου (180.000€) και τα λειτουργικά έξοδα του Μαρτίου (100.000€). Επομένως τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα για τον μήνα είναι και πάλι αρνητικά.

Ακόμα και αν αναπτύσσεται η εταιρεία κάθε μήνα, τα ταμειακά της διαθέσιμα θα είναι συνεχώς αρνητικά, καθώς μαζί με τις πωλήσεις θα αυξάνεται συνεχώς και το κόστος πωληθέντων. Με δεδομένη την αναντιστοιχία εισροών-εκροών, η εταιρεία θα έχει συνεχώς πρόβλημα ρευστότητας. Αυτό το πρόβλημα το αντιμετωπίζουν πολλές επιχειρήσεις, ακόμα και αν με την πρώτη ματιά φαίνονται επιτυχημένες.

Αντίθετα, αν μια εταιρεία εισπράττει τα μετρητά των πωλήσεών της πριν κάνει τις πληρωμές στους προμηθευτές της (π.χ. εταιρείες λιανικού εμπορίου), θα έχει θετικές ταμειακές ροές, ακόμα και αν δεν έχει λογιστικά κέρδη κάθε μήνα. Αυτή η άνοδος βέβαια των μετρητών μπορεί να δημιουργήσει μια εσφαλμένη εικόνα της κατάστασης της επιχείρησης.

Βέβαια, και στις δύο περιπτώσεις δίνεται μόνο η βραχυχρόνια εικόνα της επιχείρησης. Τελικά κάθε επιχείρηση θα πρέπει να είναι κερδοφόρα σύμφωνα με τα αποτελέσματα χρήσης. Μακροπρόθεσμα οι ταμειακές ροές δεν προστατεύουν από την έλλειψη κερδοφορίας. Τα

κέρδη τελικά οδηγούν σε ταμειακές εισροές και οι ζημίες τελικά οδηγούν σε ταμειακές εκροές. Το βασικό πρόβλημα είναι στον προγραμματισμό και στο timing αυτών των ταμειακών ροών.

3.3. Εισαγωγή στις Ταμειακές Ροές

Για να κατανοήσουμε την έννοια και πως ακριβώς λειτουργεί η Κατάσταση Ταμειακών Ροών πρέπει πρώτα να έχουμε ξεκάθαρες στο μυαλό μας μερικές βασικές αρχές. Τα μετρητά αντιστοιχούν σε πραγματικό χρήμα, άρα δεν υπάρχουν παραδοχές και εκτιμήσεις στους αριθμούς. Τα χρήματα που εισρέουν παίρνουν θετικό πρόσημο, τα χρήματα που εκρέουν αρνητικό και το άθροισμά τους είναι τα καθαρά ταμειακά διαθέσιμα. Επίσης για καλύτερη πληροφόρηση οι ροές της επιχείρησης θα χωρίζονται πάντα σε τρεις βασικές κατηγορίες, λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Επιπλέον πρέπει να γίνει σαφές ποιο μέγεθος είναι θετικό και ποιο αρνητικό. Για παράδειγμα, ένα στοιχείο μπορεί να γράφει αύξηση και να καταγράφεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με μείον (π.χ. αύξηση στους των εισπρακτέων λογαριασμών). Όλα αυτά θα αναλυθούν και θα επεξηγηθούν σε επόμενα σημεία της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Δ.Λ.Π. 7: «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ»

4.1. Εισαγωγή του Προτύπου

Το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 (Δ.Λ.Π. 7) «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» (I.A.S. 7 «Cash Flow Statements»). Το Δ.Λ.Π. 7 θέτει το πλαίσιο αρχών και κανόνων που θα πρέπει να ακολουθούνται κατά την σύνταξη των Καταστάσεων Ταμειακών Ροών.

Οι Καταστάσεις Ταμειακών Ροών παρέχουν, στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα, το χρόνο και τη βεβαιότητα της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών, καθώς και τις απαραίτητες πληροφορίες για τη χρήση αυτών, από τη Διοίκηση της επιχείρησης.

Τα Δ.Π.Χ.Π. αξιολογώντας τη σημασία των σχετικών πληροφοριών, θεωρούν τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών υποχρεωτική και αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων κάθε επιχείρησης. Αυτό σημαίνει ότι η κατάσταση αυτή είναι υποχρεωτική μαζί με τις άλλες τρεις καταστάσεις, οι οποίες αναφέρονται από το Δ.Λ.Π. 1 και είναι ο Ισολογισμός, η Κατάσταση Αποτελεσμάτων και η Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων.

4.2. Ιστορικό Σημείωμα

Το Δ.Λ.Π. 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» αναθεωρήθηκε το 1992 και αντικατέστησε το Δ.Λ.Π. 7 «Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσης» που είχε εγκριθεί από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 1977. Τελευταία τροποποίηση του προτύπου έγινε με τον

κανονισμό ΕΚ 1126/2008, όπου όλα τα πρότυπα ενσωματώθηκαν σε ένα ενιαίο κείμενο. Το αναθεωρημένο Πρότυπο άρχισε να εφαρμόζεται για οικονομικές καταστάσεις που αφορούν λογιστικές περιόδους που άρχιζαν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 1994.

4.3. Σκοπός του Δ.Λ.Π. 7

Παρατηρείται συχνά το φαινόμενο μια επιχείρηση να εμφανίζει αυξημένα καθαρά κέρδη προ φόρων συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση, ενώ παράλληλα το σύνολο των διαθεσίμων της να έχει μειωθεί σημαντικά από τον προηγούμενο ισολογισμό. Σε άλλες περιπτώσεις είναι πιθανόν να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή μια επιχείρηση να εμφανίζει καθαρά κέρδη μετά φόρων μειωμένα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ενώ τα διαθέσιμα της να έχουν αυξηθεί σημαντικά σε σχέση με τον προηγούμενο ισολογισμό.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για να μπορέσει κάποιος να αντιληφθεί τον τρόπο διαχείρισης και χρησιμοποίησης του πλεονάσματος των διαθεσίμων, που προέκυψε μέσα από τις συνήθειες δραστηριότητες της επιχείρησης. Οι πληροφορίες για τις ταμειακές ροές είναι χρήσιμες, γιατί επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να εκτιμήσουν τη δυνατότητα της να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, αλλά και να εκτιμήσουν τις ανάγκες της επιχείρησης να χρησιμοποιεί αυτές τις ταμειακές ροές. Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους χρήστες απαιτούν μια εκτίμηση της δυνατότητας της επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς και του χρόνου και της βεβαιότητας της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών.

Το πρότυπο αυτό απαιτεί την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις ιστορικές μεταβολές στα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα της επιχείρησης, μέσω της κατάστασης ταμειακών ροών. Έτσι, για παράδειγμα, μέσω των πληροφοριών που δίνονται, ο αναλυτής των οικονομικών αυτών καταστάσεων είναι σε θέση να αντιληφθεί τους λόγους οι οποίοι οδήγησαν στην δημιουργία πλεονάσματος, παρά το γεγονός ότι η επιχείρηση εμφάνισε έλλειμμα διαθεσίμων κατά την διάρκεια της αναφερόμενης οικονομικής χρήσης.

Η κατάσταση ταμειακών ροών κατατάσσει τις ταμειακές ροές τις περιόδου σε ροές από:

- **Λειτουργικές Δραστηριότητες:** Οι κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης.
- **Επενδυτικές Δραστηριότητες:** Η απόκτηση και διάθεση μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού και άλλων επενδύσεων που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα.
- **Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες:** Οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού της επιχείρησης.

4.4. Πεδίο Εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 7

Η επιχείρηση πρέπει να καταρτίζει μια κατάσταση ταμιακών ροών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτού του Προτύπου και να την παρουσιάζει ως ένα αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της για κάθε περίοδο, για την οποία παρουσιάζονται οικονομικές καταστάσεις.

Αυτό το πρότυπο αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 7, «Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσεως», που είχε εγκριθεί τον Ιούλιο του 1977.

Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης ενδιαφέρονται για το πώς η επιχείρηση δημιουργεί τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα. Αυτό είναι άσχετο από την φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και ανεξάρτητο από το αν τα ταμιακά διαθέσιμα μπορεί να θεωρηθούν ως προϊόν της επιχείρησης, όπως μπορεί να συμβαίνει στην περίπτωση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται ταμιακά διαθέσιμα για τους ίδιους ουσιαστικούς λόγους, παρά την οποιαδήποτε διαφορά που θα μπορούσε να υπάρχει στις κύριες δραστηριότητές τους που δημιουργούν έσοδα. Χρειάζονται ταμιακά διαθέσιμα για να διεξάγουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους, να πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και να παρέχουν οφέλη στους επενδυτές τους. Συνεπώς, αυτό το Πρότυπο επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις να παρουσιάζουν μια κατάσταση ταμιακών ροών.

4.5. Ορισμοί

Πριν την αναλυτική παρουσίαση των απαιτήσεων του Δ.Λ.Π. 7, είναι χρήσιμο να παρατεθούν ορισμένες βασικές έννοιες οι οποίες σχετίζονται με το Πρότυπο και θα βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση όσων αναφέρονται παρακάτω.

➤ Ταμιακά διαθέσιμα

Είναι αυτά που αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο της επιχείρησης και από καταθέσεις που μπορεί να αναληφθούν άμεσα.

➤ Ταμιακά ισοδύναμα

Είναι οι βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων και που υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους. Τα ταμιακά ισοδύναμα κατέχονται από την επιχείρηση για την αντιμετώπιση των βραχυχρόνιων ταμειακών αναγκών της και όχι για επένδυση ή για άλλους σκοπούς.

Οι συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, δεν θεωρούνται ταμιακά ισοδύναμα. Εξαιρέση αποτελούν οι προνομιούχες μετοχές που αγοράστηκαν λίγο πριν τη λήξη τους και με συγκεκριμένη ημερομηνία εξαγοράς.

Πολλές επιχειρήσεις τηρούν αλληλόχρεους λογαριασμούς ή λογαριασμούς υπεραναλήψεων (overdrafts). Οι λογαριασμοί αυτοί, ανεξάρτητα από το υπόλοιπο που παρουσιάζουν, θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα ταμιακά ισοδύναμα της επιχείρησης.

➤ Ταμειακές ροές

Νοούνται τόσο οι εισροές όσο και οι εκροές ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων

➤ Λειτουργικές (ή επιχειρηματικές) δραστηριότητες

Είναι οι κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης καθώς και άλλες δραστηριότητες που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές.

➤ Επενδυτικές δραστηριότητες

Είναι οι δραστηριότητες που συνδέονται με την απόκτηση και τη διάθεση μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού και άλλων επενδύσεων που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμιακά ισοδύναμα (Πάγια, Συμμετοχές, Δάνεια προς τρίτους).

➤ **Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες**

Είναι οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου και του δανεισμού της επιχείρησης.

4.6. Ωφέλειες από την Κατάρτιση των Ταμειακών Ροών

Ο Ισολογισμός και η κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης αποτελούσαν πάντα την πρωταρχική πηγή άντλησης χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Αποτελούν έναν τρόπο μέτρησης και μια «φωτογραφία» των πόρων και των υποχρεώσεων μιας οικονομικής οντότητας, καθώς και μια περίληψη των οικονομικών επιδόσεων της, κατά την διάρκεια μιας χρονικής περιόδου. Η τρίτη οικονομική κατάσταση, η κατάσταση των Ταμειακών Ροών, είναι μια πιο πρόσφατη καινοτομία, αλλά έχει παίξει σημαντικό ρόλο στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση από όταν εισήχθη. Η κατάσταση των Ταμειακών Ροών ξεκίνησε αρχικά ως μια καταγραφή των αλλαγών των επιχειρηματικών πόρων κατά την διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, αλλά με διαφορετικό τρόπο απ' ότι η κατάσταση του λογαριασμού των αποτελεσμάτων.

Η βασική πρόοδος της συγκεκριμένης χρηματοοικονομικής κατάστασης ξεκίνησε στις Ηνωμένες Πολιτείες στις δεκαετίες του 1950 και 1960. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '60 η πιο κοινή προσέγγιση στις ΗΠΑ ήταν η αναφορά των πηγών και χρήσεων του κεφαλαίου, αν και αυτή η αναφορά δεν ήταν υποχρεωτική μέχρι το 1971.

Ένας λόγος για τον οποίο η Επιτροπή δεν εφάρμοσε νωρίτερα τη φιλοσοφία των ταμειακών ροών είναι επειδή η λογιστική είχε μια αποστροφή προς την μέτρηση της επίδοσης μιας επιχείρησης με βάση τα μετρητά. Αυτό ήταν ως αποτέλεσμα της αρχής των δεδουλευμένων, δηλαδή τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εισπράττονται και τα έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Εστιάζοντας αντ' αυτού στην έννοια του καθαρού κεφαλαίου κινήσεως και εισάγοντας τις έννοιες των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων, πήρε μεγαλύτερη αξία η χρησιμότητα των ταμειακών ροών σε μια επιχείρηση.

Από την δεκαετία του 1970 υπήρξε η αναγνώριση των προβλημάτων που προκύπτουν στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση από τις συναλλαγές που δεν σχετίζονται με μετρητά,

όπως για παράδειγμα η ανταλλαγή μετοχών, οι αγορές επί πιστώσει κ.α. Αυτό οδήγησε στην αναθεώρηση για την άποψη των ταμειακών ροών ως μέθοδο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Στα τέλη της δεκαετίας του '70 η επιτροπή των Διεθνών Προτύπων εντόπισε τη χρησιμότητα της πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών ως κεντρικό σκοπό της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών έγινε υποχρεωτική στα τέλη της δεκαετίας του 1980 στις Ηνωμένες Πολιτείες, με το Ηνωμένο Βασίλειο να ακολουθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα με μια προσέγγιση που ήταν σε μεγάλο βαθμό κοντά στα πρότυπα των ΗΠΑ, αν και με κάπως διαφορετικό τρόπο, λύνοντας κάποια από τα προβλήματα που συνδέονται με το μοντέλο των ΗΠΑ. Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο, το οποίο εκδόθηκε ένα χρόνο μετά από αυτό του Ηνωμένου Βασιλείου «αγκαλιάζει» την κάπως απλούστερη προσέγγιση των ΗΠΑ, αλλά προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, ενσωματώνοντας έτσι την αποτελεσματικότητα του βρετανικού προτύπου, χωρίς την πολυπλοκότητά του.

Σήμερα, είναι σαφής η ομοφωνία των εθνικών και διεθνών φορέων καθορισμού λογιστικών προτύπων ότι η Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι ένα απαραίτητο συστατικό για μια πλήρη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Τα αναμενόμενα οφέλη από την παρουσίαση της κατάστασης ταμειακών ροών σε συνδυασμό με την κατάσταση οικονομικής θέσης και τη δήλωση του εισοδήματος, μέσω του Δ.Λ.Π. 7, είναι:

- Παρέχει μια εικόνα της χρηματοοικονομικής δομής της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένου της ρευστότητας και της φερεγγυότητάς της) και την ικανότητά της να επηρεάζει το μέγεθος και το timing των ταμειακών ροών, προκειμένου να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και να επωφελείται από τις ευκαιρίες.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών αποκαλύπτει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες, πληροφορίες που δεν είναι διαθέσιμες, ή δεν είναι τόσο ευδιάκριτες στον Ισολογισμό ή στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι επιπλέον πληροφορίες, που είτε συνίστανται από το Δ.Λ.Π. 7 (όπως αυτές που σχετίζονται με μη αναληφθέντα εγκεκριμένα δάνεια) είτε απαιτείται να γνωστοποιούνται από το πρότυπο (όπως για τα μετρητά που κατέχονται από την επιχείρηση, αλλά δεν είναι διαθέσιμα για χρήση) αποτελούν ένα «πλούτο» πληροφοριών για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Η συμπληρωματική χρήση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών παρέχει στον χρήστη πολύ μεγαλύτερη δυνατότητα να αξιολογήσει τις επιδόσεις, την θέση και

τα μελλοντικά αποτελέσματα της οντότητας, απ' ότι μόνο η χρήση του Ισολογισμού ή της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

- Παρέχει περισσότερες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων για την αξιολόγηση των μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης.

Όταν κάποιος συγκρίνει τον ισολογισμό μιας εταιρείας, παίρνει πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της στο τέλος της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Όταν η Κατάσταση Ταμειακών Ροών δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων θα πρέπει οι χρήστες είτε να κάνουν υποθέσεις για το πώς μεταβλήθηκαν ορισμένα ποσά στον ισολογισμό από την μία περίοδο στην άλλη, ή να υπολογίσουν κατά προσέγγιση αυτές τις μεταβολές. Στην καλύτερη όμως περίπτωση, ωστόσο, με έναν τέτοιο υπολογισμό, θα αποκτήσει κανείς πληροφορίες για τις καθαρές μεταβολές των επιμέρους στοιχείων, χωρίς περαιτέρω πληροφορίες. Πιο περίπλοκα όμως συνδυαστικά γεγονότα (όπως για παράδειγμα η απόκτηση μιας άλλης οντότητας, μαζί με τους εισπρακτέους της λογαριασμούς, θα οδηγήσει σε μια αύξηση των περιουσιακών στοιχείων, τα οποία δεν προήλθαν από πωλήσεις σε πελάτες κατά την διάρκεια της περιόδου) δεν θα είναι τόσο ξεκάθαρα και μπορεί να οδηγηθεί κάποιος σε λανθασμένη ερμηνεία των πληροφοριών, αν δεν υπάρχει η Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

- Ενισχύει την συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων για διαφορετικές επιχειρήσεις, γιατί περιορίζει την επίδραση της χρησιμοποίησης διαφορετικών λογιστικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

Από τις δεκαετίες του 1960 και του 1970 υπήρξε συζήτηση γύρω από τη λογιστική τυποποίηση, η οποία οδήγησε στην εμφάνιση της λογιστικής των ταμειακών ροών. Το κύριο επιχείρημα υπέρ της λογιστικής των ταμειακών ροών από τους υποστηρικτές της ήταν ότι αποφεύγει τις αυθαίρετες κατανομές στη λογιστική δεδουλευμένης βάσης. Για παράδειγμα, οι ταμειακές ροές που αφορούν τις λειτουργικές δραστηριότητες, παρουσιάζονται με την έμμεση μέθοδο, με την αναμόρφωση του καθαρού κέρδους (ή ζημίας) για ποσά όπως οι αποσβέσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν υπολογιστεί από διαφορετικές οντότητες χρησιμοποιώντας διαφορετικές λογιστικές μεθόδους. Έτσι θα επιτυγχάνεται η μετατροπή του αποτελέσματος από δεδουλευμένη βάση σε ταμειακή βάση και τα αποτελέσματα μεταξύ των επιχειρήσεων θα είναι περισσότερο συγκρίσιμα.

- Χρησιμεύει ως ένδειξη του ποσού, του χρόνου και της βεβαιότητας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον, αν μια επιχείρηση έχει ένα σύστημα για να σχεδιάζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές, η Κατάσταση Ταμειακών Ροών θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για την αξιολόγηση της ακρίβειας προηγούμενων προβλέψεων αυτών των ταμειακών ροών.

Το όφελος αυτό διευκρινίζεται από το πρότυπο ως εξής. Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι χρήσιμη στη σύγκριση παρελθοντικών εκτιμήσεων των μελλοντικών ταμειακών ροών σε σχέση με τις ταμειακές ροές του τρέχοντος έτους. Ακόμη βοηθάει στην αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ της κερδοφορίας και των καθαρών ταμειακών ροών, καθώς και στην αξιολόγηση της επίδρασης των μεταβολών των τιμών.

Συνοψίζοντας τα πλεονεκτήματα από τη χρήση του προτύπου, μέσα από την Κατάσταση Διακίνησης Μετρητών παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες ως προς τα παρακάτω θέματα:

- Ως προς τις μεταβολές των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού μιας επιχείρησης, ιδίως αυτών που επηρεάζουν τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα της επιχείρησης.
- Ως προς τις αλλαγές στην οικονομική διάρθρωσή της, όπως είναι οι εξοφλήσεις δανείων ή η δημιουργία καινούργιων δανείων.
- Ως προς τη δυνατότητα της επιχείρησης για τη δημιουργία ρευστότητας.
- Ως προς την ύπαρξη στοιχείων που μπορούν να βοηθήσουν στην εκτίμηση της αξίας των μελλοντικών ροών της επιχείρησης.
- Ως προς το επίπεδο στο οποίο έχουν επιτευχθεί οι αναμενόμενες χρηματικές ροές, όπως αυτές περιγράφονται στον προϋπολογισμό. Αυτό αποτιμάται παίρνοντας ως μέτρο σύγκρισης τις πραγματικές χρηματικές ροές (απολογιστικά).
- Ως προς τη σχέση μεταξύ της κερδοφορίας και της καθαρής διακίνησης των μετρητών της επιχείρησης .

4.7. Παρουσίαση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών απεικονίζει τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, ταξινομημένες σε τρεις βασικές κατηγορίες:

- Λειτουργικές (ή επιχειρηματικές) δραστηριότητες
- Επενδυτικές δραστηριότητες
- Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Η κατάταξη κατά δραστηριότητα παρέχει χρήσιμες πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν την επίδραση των δραστηριοτήτων αυτών στην οικονομική θέση της επιχείρησης, καθώς και το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων. Επίσης, οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να εκτιμηθούν οι σχέσεις μεταξύ αυτών των δραστηριοτήτων. Το Δ.Λ.Π. 7 δεν προτείνει συγκεκριμένη υποχρεωτική δομή και διάταξη των στοιχείων της Κ.Τ.Ρ., απλώς καθορίζει τις τρεις κατηγορίες ταξινόμησης. Κάθε επιχείρηση είναι ελεύθερη να παρουσιάζει την Κατάσταση Ταμειακών Ροών με τον τρόπο που είναι περισσότερο κατάλληλος για τις δραστηριότητές της και κατά τρόπο που αρμόζει περισσότερο στην επιχειρηματική μορφή της.

4.7.1. Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Λειτουργικές (ή επιχειρηματικές) δραστηριότητες είναι οι κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης, καθώς και άλλες δραστηριότητες που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές. Προέρχονται γενικά από συναλλαγές και άλλα γεγονότα που υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή της ζημίας. Μερικά παραδείγματα ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες είναι:

- Εισπράξεις από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών
- Εισπράξεις από δικαιώματα εκμετάλλευσης, αμοιβές, προμήθειες και άλλα έσοδα
- Πληρωμές τοις μετρητοίς προς προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών
- Πληρωμές τοις μετρητοίς προς εργαζομένους και για λογαριασμό τους
- Εισπράξεις και πληρωμές τοις μετρητοίς μιας ασφαλιστικής επιχείρησης για ασφάλιστρα και αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές
- Πληρωμές τοις μετρητοίς ή επιστροφές φόρων εισοδήματος, εκτός αν μπορεί ειδικά να εξατομικευτούν ως χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες
- Εισπράξεις και πληρωμές από συμβάσεις που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς
- Οι υπεραναλήψεις (Overdrafts) που το υπόλοιπο μπορεί να αλλάζει από πιστωτικό σε χρεωστικό, θεωρούνται επιχειρηματικές δραστηριότητες

- Για τις τράπεζες, τα δάνεια είναι επιχειρηματικές δραστηριότητες, επειδή αυτό είναι το αντικείμενό τους

Γενικά αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές που επηρεάζουν το κυκλοφορούν ενεργητικό μιας επιχείρησης. Επίσης περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές που επηρεάζουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις, εκτός από την έκδοση και την εξόφληση ενός πληρωτέου γραμματίου. Στις λειτουργικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται επίσης οι μεταβολές στους λογαριασμούς παγίων του ισολογισμού που επηρεάζουν άμεσα το καθαρό κέρδος, όπως είναι ο λογαριασμός «Σωρευτική απόσβεση και απαξίωση».

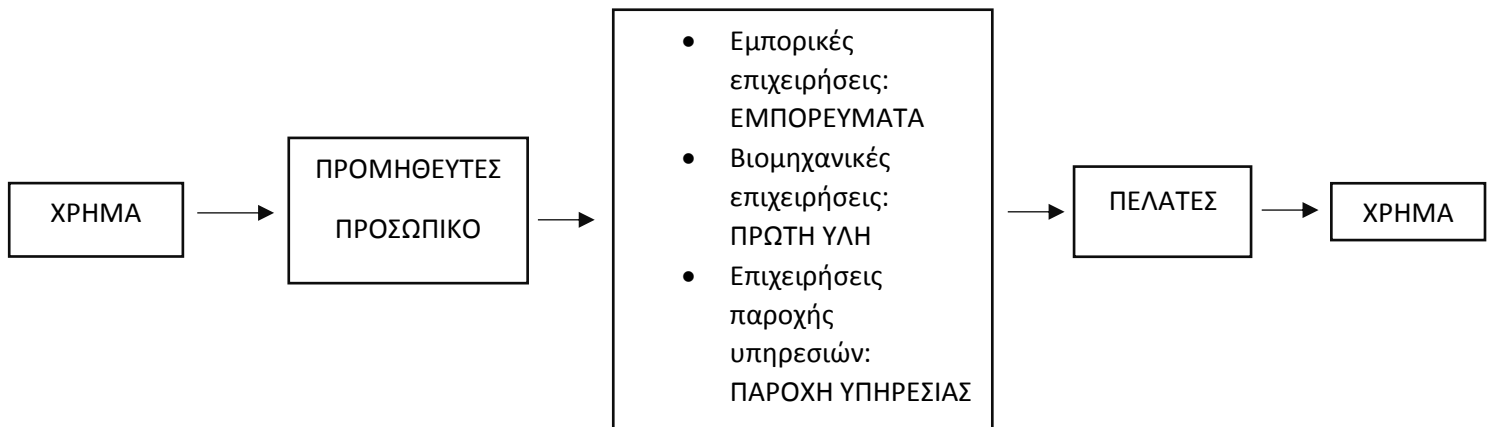
Τα ποσά αυτά παρουσιάζουν όλες τις εισπράξεις που προέρχονται μέσα από πωλήσεις της επιχείρησης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οφειλόμενα ποσά από πελάτες, καθώς και όλες τις πληρωμές για την απόκτηση των εμπορευμάτων ή των προϊόντων που πουλήθηκαν, χωρίς να περιλαμβάνουν οφειλές προς τους προμηθευτές.

Από τη στιγμή που το σκεπτικό του προτύπου αυτού είναι να παρουσιάσει την δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργήσει ρευστότητα, τόσο οι πωλήσεις όσο και το κόστος των πωλήσεων δεν περιλαμβάνουν τυχόν ποσά που αφορούν οφειλές από πελάτες ή οφειλές προς προμηθευτές. Επιπλέον, η ομάδα αυτή περιλαμβάνει, σε καθαρό ποσό, και όλες τις πληρωμές για έξοδα που έχουν επιτευχθεί κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Μια επιχείρηση μπορεί να κατέχει αξιόγραφα και δάνεια για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς, οπότε αυτά είναι όμοια με απόθεμα που αγοράστηκε ειδικώς για μεταπώληση. Συνεπώς, ταμειακές ροές που προέρχονται από την αγορά και πώληση τέτοιων αξιογράφων κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ομοίως, ταμειακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από επιχειρηματικά ιδρύματα, συνήθως κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες δεδομένου ότι σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα δημιουργίας εσόδων αυτής της επιχείρησης.

Οι πληροφορίες που παίρνουμε από τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες είναι πολύ σημαντικές, καθώς αποτελούν ένδειξη της δυνατότητας (ή αδυναμίας) συνέχισης και επέκτασης της επιχείρησης. Το ποσό των ταμειακών ροών που προέρχεται από επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι ένας δείκτης-κλειδί της έκτασης στην οποία οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης έχουν δημιουργήσει επαρκείς ταμειακές ροές για να εξοφλούν δάνεια, να διατηρούν την επιχειρηματική ικανότητα της επιχείρησης, να πληρώνουν μερίσματα και να γίνουν νέες επενδύσεις, χωρίς προσφυγή σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης.

Ο κύκλος της λειτουργικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης μπορεί να απεικονισθεί ως εξής:

4.7.2. Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες

Επενδυτικές δραστηριότητες είναι η απόκτηση και η διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και άλλων επενδύσεων, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα.

Η ιδιαίτερη γνωστοποίηση των ταμειακών ροών που προέρχονται από επενδυτικές δραστηριότητες είναι σημαντική γιατί αντιπροσωπεύουν την έκταση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για πηγές που προσδιορίζονται να δημιουργήσουν μελλοντικά έσοδα και ταμειακές ροές. Η λογική των εκροών για επενδυτικές δραστηριότητες είναι ότι ξοδεύουμε σήμερα για να εισπράξουμε στο μέλλον.

Το Δ.Λ.Π.7 καθορίζει ότι η επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες των ροών από επενδυτικές δραστηριότητες, χωρίς όμως να διευκρινίζει ποιες είναι οι κατηγορίες αυτές. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στην κάθε επιχείρηση να επιλέξει τις κύριες κατηγορίες ροών από επενδυτικές δραστηριότητες.

Στις ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες, ενδεικτικά, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες κατηγορίες συναλλαγών:

- Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων. Αυτές οι πληρωμές συμπεριλαμβάνουν και εκείνες που σχετίζονται με κεφαλαιοποίηση κόστους ανάπτυξης και ιδιοκατασκευαζόμενα ενσώματα πάγια.

- Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.
- Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (εκτός από πληρωμές τοις μετρητοίς για μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα ή για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).
- Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων ή χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιώματα σε κοινοπραξίες (εκτός από τις εισπράξεις για μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα και για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).
- Ταμειακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται σε τρίτους (εκτός αν πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).
- Εισπράξεις από την εξόφληση προκαταβολών και δανείων, που είχαν δοθεί σε τρίτους (εκτός αν πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).
- Πληρωμές τοις μετρητοίς για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις συναλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι πληρωμές τοις μετρητοίς κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.
- Εισπράξεις από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις συναλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι εισπράξεις κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

4.7.3. Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου ή εταιρικού κεφαλαίου και του δανεισμού της επιχείρησης.

Το Δ.Λ.Π. 7 καθορίζει πως η επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες των ροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, χωρίς όμως να διευκρινίζει

ποιες είναι οι κατηγορίες αυτές. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στην κάθε επιχείρηση να επιλέξει τις κύριες κατηγορίες των ροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Παραδείγματα ταμειακών ροών που προέρχονται από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι:

- Εισπράξεις μετρητών που από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων.
- Πληρωμές μερισμάτων κοινών και προνομιούχων μετοχών.
- Πληρωμές στους μετόχους ή εταίρους για να εξαγοραστούν ή να επιστραφούν οι μετοχές της επιχείρησης.
- Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων δανείων, γραμματίων, ομολογιών, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.
- Εκταμιεύσεις για αποπληρωμή δανείων.
- Πληρωμές του μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμειακών ροών που προέρχονται από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι σημαντική, γιατί επισημαίνεται ο τρόπος χρηματοδότησης της επιχείρησης μέσα στη χρήση και βοηθάει στην προεκτίμηση διεκδικήσεων πάνω στις μελλοντικές ταμειακές ροές από τους χρηματοδότες της επιχείρησης.

Οι περισσότερες μεταβολές στις τρέχουσες υποχρεώσεις χαρακτηρίζονται λειτουργικές δραστηριότητες, εκτός αν η συναλλαγή συνεπάγεται δανεισμό χρημάτων απευθείας από δανειστή, όπως συμβαίνει με ένα πληρωτέο γραμμάτιο ή με την αποπληρωμή ενός τέτοιου. Οι συναλλαγές που αφορούν λογαριασμούς πληρωτέους, μισθούς πληρωτέους και φόρους πληρωτέους περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες και όχι στις χρηματοοικονομικές, αφού οι συναλλαγές αυτές είναι θέμα ρουτίνας και γίνονται όχι με δανειστές αλλά με τους προμηθευτές της εταιρείας, τους εργαζομένους και το κράτος.

Αξίζει, επίσης, να σημειώσουμε ότι μια συναλλαγή μπορεί να αφορά δύο δραστηριότητες. Για παράδειγμα, η πληρωμή ενός τοκοχρεολυσίου αφορά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες για το κομμάτι του τόκου και τις χρηματοοικονομικές για το κομμάτι του χρεολυσίου. Επομένως έχει σημασία ο σωστός λογισμός της κάθε συναλλαγής.

Τέλος, όσον αφορά τις περιπτώσεις αντιστάθμισης, όταν μια σύμβαση λογιστικοποιείται για αντιστάθμιση μιας συγκεκριμένης θέσης, τότε οι ταμειακές ροές της

σύμβασης κατατάσσονται κατά τον ίδιο τρόπο, όπως οι ταμειακές ροές της αντισταθμιζόμενης θέσης.

4.8. Εμφάνιση των Ταμειακών Ροών

4.8.1. Εμφάνιση Ταμειακών Ροών από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας:

- i. Είτε την *άμεση μέθοδο*, κατά την οποία γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς
- ii. Είτε την *έμμεση μέθοδο*, κατά την οποία το καθαρό κέρδος ή ζημία αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμειακής φύσης, των αναβαλλόμενων ή των δουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ροές.

Πιο αναλυτικά:

Άμεση Μέθοδος

Με την άμεση μέθοδο γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών με μετρητά. Η άμεση μέθοδος παρέχει πληροφορίες που μπορεί να είναι χρήσιμες στην εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο. Για το λόγο αυτό, οι επιχειρήσεις προτρέπονται να εμφανίζουν τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες με τη χρησιμοποίηση αυτής της μεθόδου. Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο, πληροφορίες για τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς μπορεί να αντλούνται:

- α) Είτε από λογιστικά αρχεία της επιχείρησης
- β) Είτε με την αναμόρφωση των πωλήσεων, του κόστους πωλήσεων (ή των τόκων και συναφών εσόδων και εξόδων και παρόμοιων επιβαρύνσεων, αν πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) και άλλων στοιχείων της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση:

- i. τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους
- ii. άλλα μη ταμειακά στοιχεία
- iii. άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμειακές συνέπειες συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο, η Κατάσταση Ταμειακών Ροών από λειτουργικές δραστηριότητες παρουσιάζει τις κύριες κατηγορίες εισπράξεων και πληρωμών που έχουν λάβει χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης. Τα δεδομένα για τη σύνταξη της κατάστασης λαμβάνονται από τον υπολογισμό των μεταβολών των λογαριασμών εισπρακτέων, πληρωτέων και των λογαριασμών αποθεμάτων σε συνδυασμό με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης (όπως πωλήσεις, κόστος πωληθέντων).

Ο υπολογισμός μπορεί να γίνει ως εξής:

Πληρωμές προσωπικού: Υποχρεώσεις προς το προσωπικό αρχής + έξοδα μισθοδοσίας – υποχρεώσεις προς το προσωπικό τέλους χρήσης.

Εισπράξεις από πελάτες: Υπόλοιπο πελατών αρχής χρήσης + πωλήσεις χρήσης – υπόλοιπο πελατών τέλους χρήσης + προκαταβολές πελατών τέλους χρήσης – προκαταβολές πελατών αρχής χρήσης + γραμμάτια εισπρακτέα τέλους χρήσης – γραμμάτια εισπρακτέα αρχής χρήσης + επιταγές εισπρακτέες τέλους χρήσης – επιταγές εισπρακτέες αρχής χρήσης

Πληρωμές σε προμηθευτές: Αγορές χρήσης + υπόλοιπο προμηθευτών αρχής χρήσης – υπόλοιπο προμηθευτών τέλους χρήσης + προκαταβολές προμηθευτών τέλους χρήσης – προκαταβολές προμηθευτών αρχής χρήσης + γραμμάτια πληρωτέα τέλους χρήσης – γραμμάτια πληρωτέα αρχής χρήσης + επιταγές πληρωτέες τέλους χρήσης – επιταγές πληρωτέες αρχής χρήσης

Άλλες πληρωμές: Λειτουργικά έξοδα (εκτός πληρωμών σε προσωπικό και φόρων) + υπόλοιπο λοιπών υποχρεώσεων (εκτός υποχρεώσεων προσωπικού και φόρων) αρχής χρήσης - υπόλοιπο λοιπών υποχρεώσεων (εκτός υποχρεώσεων προσωπικού και φόρων) τέλους χρήσης + πληρωμές εξόδων τέλους χρήσης – πληρωμές εξόδων αρχής χρήσης

Φόροι πληρωθέντες: Υπόλοιπο υποχρεώσεων φόρων, τελών και αναβαλλόμενων φόρων αρχής χρήσης + φόρος εισοδήματος χρήσης και αναβαλλόμενων φόρων χρήσης - Υπόλοιπο υποχρεώσεων φόρων, τελών και αναβαλλόμενων φόρων τέλους χρήσης + προπληρωμές φόρων τέλους χρήσης – προπληρωμές φόρων αρχής χρήσης

Πίνακας 1: Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες – Άμεση μέθοδος

Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	31/12/XXXX	31/12/XXXX+1
Εισπράξεις από πελάτες	X	X
Πληρωμές σε προμηθευτές	X	X
Αμοιβές προσωπικού	X	X
Άλλες πληρωμές	X	X
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	X	X
Φόροι πληρωθέντες	X	X
Τόκοι πληρωθέντες	X	X
Καθαρές Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	X	X

Με την άμεση μέθοδο λοιπόν, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατασκευάζεται εκ νέου με βάση τα μετρητά από την αρχή μέχρι το τέλος. Για παράδειγμα, στην άμεση μέθοδο τα μετρητά που εισπράττονται από τους πελάτες χρησιμοποιούνται αντί για τα έσοδα, ενώ αντί για το κόστος των πωληθέντων χρησιμοποιούνται οι πληρωμές προς τους προμηθευτές. Στην ουσία, οι εισπράξεις μετρητών υπολογίζονται ως έσοδα και οι εκταμιεύσεις μετρητών υπολογίζονται ως έξοδα. Η διαφορά ανάμεσα στις εισπράξεις μετρητών και τις εκταμιεύσεις μετρητών είναι οι καθαρές ταμειακές ροές εκμετάλλευσης για την περίοδο.

Έμμεση Μέθοδος

Με την έμμεση μέθοδο, οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες προσδιορίζονται με την αναμόρφωση του καθαρού κέρδους ή ζημίας με βάση τις επιδράσεις:

- i. από τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και στους πληρωτέους λογαριασμούς
- ii. από τα μη ταμειακά στοιχεία, όπως οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι, τα μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημίες από ξένα νομίσματα, τα αδιανέμητα κέρδη συγγενών επιχειρήσεων και τα δικαιώματα της μειοψηφίας

- iii. από όλα τα άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμειακές συνέπειες συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Εναλλακτικά, με την έμμεση μέθοδο μπορεί να παρουσιάζονται οι καθαρές ταμειακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, εμφανίζοντας τα έσοδα και τα έξοδα που απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους.

Με την έμμεση μέθοδο μετατρέπουμε την κατάσταση «Αποτελεσμάτων Χρήσης» από τη λογιστική βάση, με την οποία έχει συνταχθεί, σε ταμειακή βάση. Για το λόγο αυτό η κατάσταση ταμειακών ροών αρχίζει από το αποτέλεσμα της χρήσεως (κέρδος ή ζημία) προ φόρου και διανομής, με τις κατάλληλες προσαρμογές:

Αποσβέσεις, προβλέψεις: Από το αποτέλεσμα (προ φόρου) της χρήσεως αφαιρούμε (ή προσθέτουμε) τις μη ταμειακές μεταβολές του αποτελέσματος, δηλαδή τις μεταβολές που επηρέασαν το αποτέλεσμα της χρήσεως χωρίς ταυτόχρονα να μεταβληθούν (αυξηθούν-χρεωθούν ή μειωθούν-πιστωθούν) τα διαθέσιμα, αλλά μεταβλήθηκαν άλλοι, εκτός των διαθεσίμων λογαριασμοί. Στις μεταβολές αυτές περιλαμβάνονται κυρίως οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις.

Μεταβολές που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες: Επίσης, από το αποτέλεσμα (προ φόρου) της χρήσεως αφαιρούμε (ή προσθέτουμε) τις μεταβολές μεταξύ των υπολοίπων έναρξης και λήξης της χρήσης στους λογαριασμούς της λειτουργικής δραστηριότητας (αποθέματα, απαιτήσεις από πελάτες, υποχρεώσεις προς προμηθευτές, Δημόσιο, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί τρίτοι εκτός τραπεζών). Πιο συγκεκριμένα:

Προσθέτουμε στο αποτέλεσμα της χρήσεως (προ φόρου και διανομής):

α) τη μείωση των αποθεμάτων, η οποία ενώ μείωσε το λογιστικό αποτέλεσμα, προστίθεται σε αυτό γιατί αντιπροσωπεύει αγορές της προηγούμενης χρήσης, όπου στην τρέχουσα χρήση δεν υπήρξε ταμειακή εκροή, αλλά την προηγούμενη χρήση.

β) τη μείωση των πελατών, η οποία ενώ δεν επηρέασε το λογιστικό αποτέλεσμα της τρέχουσας χρήσης προστίθεται σε αυτό, γιατί αντιπροσωπεύει έσοδα της προηγούμενης χρήσης για τα οποία υπήρξε ταμειακή εισροή στην τρέχουσα χρήση.

γ) την αύξηση των υποχρεώσεων, η οποία ενώ δεν μείωσε το λογιστικό αποτέλεσμα, προστίθεται σε αυτό γιατί αντιπροσωπεύει έξοδα της τρέχουσας χρήσεως, για τα οποία δεν υπήρξε ταμειακή εκροή.

Αφαιρούμε από το αποτέλεσμα της χρήσεως (προ φόρου και διανομής):

α) την αύξηση των αποθεμάτων, η οποία ενώ δεν επηρέασε το λογιστικό αποτέλεσμα, αφαιρείται από αυτό γιατί αντιπροσωπεύει αγορές της τρέχουσας χρήσης, για τις οποίες υπήρξε ταμειακή εκροή στην τρέχουσα χρήση.

β) την αύξηση των πελατών, η οποία ενώ αύξησε το λογιστικό αποτέλεσμα, αφαιρείται από αυτό γιατί αντιπροσωπεύει έσοδα της τρέχουσας χρήσεως, για τα οποία δεν υπήρξε ταμειακή εκροή.

γ) την μείωση των υποχρεώσεων, η οποία ενώ δεν επηρέασε το λογιστικό αποτέλεσμα, αφαιρείται από αυτό γιατί αντιπροσωπεύει έξοδα της προηγούμενης χρήσεως για τα οποία υπήρξε στην τρέχουσα χρήση ταμειακή εκροή.

Πίνακας 2: Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες – Έμμεση μέθοδος

Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	31/12/XXXX	31/12/XXXX+1
Κέρδη προ Φόρων	X	X
Προσαρμογές για:	X	X
• Αποσβέσεις	X	X
• Προβλέψεις	X	X
• Μη ταμειακό χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	X	X
	X	X
Μεταβολές στο Κεφάλαιο Κίνησης		
Μείωση απαιτήσεων	X	X
Αύξηση (μείωση) υποχρεώσεων	X	X
Αύξηση (μείωση) αποθεμάτων	X	X
	X	X
Τόκοι πληρωθέντες	X	X

Φόροι πληρωθέντες	X	X
Καθαρές Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	X	X

Για τις επιδράσεις από τις μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης ισχύει ο γενικός κανόνας ότι η αύξηση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού και η μείωση των στοιχείων των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αφαιρούνται, ενώ η μείωση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού και αύξηση των στοιχείων των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προστίθενται στα καθαρά κέρδη.

Η έμμεση μέθοδος έχει ένα πλεονέκτημα έναντι της άμεσης μεθόδου, από την άποψη ότι δείχνει τους λόγους για τις όποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στο καθαρό κέρδος και στα καθαρά μετρητά από λειτουργικές δραστηριότητες. Η έμμεση μέθοδος είναι γνωστή ως συμβιβαστική μέθοδος.

Άμεση ή Έμμεση Μέθοδος

Στην ερώτηση για το ποια από τις δύο μεθόδους θα πρέπει να χρησιμοποιείται, η απάντηση είναι ότι και οι δύο θα οδηγήσουν στο ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα, για τα καθαρά μετρητά από λειτουργικές δραστηριότητες, καθώς στηρίζονται στα ίδια λογιστικά δεδομένα. Τόσο η άμεση, όσο και η έμμεση μέθοδος εστιάζουν το ενδιαφέρον στην μετατροπή των εσόδων και εξόδων από λογιστική σε ταμιακή βάση. Η διαφορά έγκειται στην μορφή με την οποία παρουσιάζεται η κατάσταση.

Η άμεση μέθοδος σκοπό έχει να πληροφορήσει τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τη φύση και την αξία των διαφόρων συναλλαγών που αναφέρονται στην κανονική λειτουργία της επιχείρησης. Αντίθετα, η έμμεση μέθοδος εξηγεί στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γιατί τα κέρδη χρήσης διαφέρουν από την καθαρή ροή μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες.

Παρόλο που για τις εξωτερικές εκθέσεις η Επιτροπή FASB συνιστά και ενθαρρύνει τη χρήση της άμεσης μεθόδου, στην πράξη, μεγαλύτερη εφαρμογή έχει η έμμεση μέθοδος. Αν χρησιμοποιηθεί η άμεση μέθοδος, πρέπει να γίνει ένας επιπλέον συμβιβασμός του καθαρού κέρδους με τις λειτουργικές ταμειακές ροές. Στην ουσία, αν μια επιχείρηση επιλέξει να χρησιμοποιήσει την άμεση μέθοδο, πρέπει να κάνει τον κόπο να καταρτίσει και μια κατάσταση στην οποία χρησιμοποιείται μια μορφή της έμμεσης μεθόδου. Ωστόσο, αν μια επιχείρηση

επιλέξει να χρησιμοποιήσει την έμμεση μέθοδο για τον προσδιορισμό των καθαρών ταμειακών ροών εκμετάλλευσης, δεν είναι υποχρεωμένη να αναφέρει τα αποτελέσματα και με την άμεση μέθοδο. Η πλειονότητα των επιχειρήσεων λοιπόν τείνει να συγκλίνει προς την έμμεση μέθοδο, κυρίως επειδή απαιτεί λιγότερη δουλειά. Επιπλέον, η έμμεση μέθοδος έχει μεγαλύτερη εφαρμογή και από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην εξέταση δανείων καθώς και στα επιχορηγούμενα προγράμματα.

4.8.2. Εμφάνιση των Ταμιακών Ροών από Επενδυτικές και Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

Για τις επενδυτικές και τις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές ο τρόπος παρουσίασης είναι ο ίδιος, ανεξάρτητα από το εάν ακολουθείται η άμεση ή η έμμεση μέθοδος παρουσίασης των ταμιακών ροών. Το Δ.Λ.Π. 7 προβλέπει ότι η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισροών (εισπράξεις) και ακαθάριστων εκροών (πληρωμές), που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, εκτός αν επιτρέπεται η παρουσίασή τους σε καθαρή ταμιακή βάση.

Οι ταμιακές ροές που μπορούν να εμφανίζονται σε καθαρή βάση είναι οι ακόλουθες:

- Εισπράξεις και πληρωμές για λογαριασμό πελατών, όταν οι ταμιακές ροές αφορούν τις δραστηριότητες του πελάτη μάλλον παρά εκείνες της επιχείρησης. Παραδείγματα τέτοιων εισπράξεων και πληρωμών είναι:
 - Κεφάλαια που κατέχονται για λογαριασμό πελατών από μία επιχείρηση επενδύσεων.
 - Μισθώματα που εισπράχθηκαν για λογαριασμό των ιδιοκτητών και αποδόθηκαν σε αυτούς.
- Εισπράξεις και πληρωμές για στοιχεία, των οποίων η κυκλοφοριακή ταχύτητα είναι υψηλή, τα ποσά είναι μεγάλα και οι λήξεις τους είναι σύντομες. Παραδείγματα τέτοιων εισπράξεων και πληρωμών είναι οι προκαταβολές που δίνονται στις παρακάτω περιπτώσεις:
 - Ποσά που αφορούν πιστωτικές κάρτες πελατών
 - Αγορά και πώληση επενδύσεων
 - Λοιπός βραχυπρόθεσμος δανεισμός (για παράδειγμα αυτός που έχει μια περίοδο τρίμηνης λήξης ή μικρότερη).

- Ταμειακές ροές που προκύπτουν από κάθε μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες ενός χρηματοοικονομικού ιδρύματος:
 - Εισπράξεις και πληρωμές για την αποδοχή και αποπληρωμή καταθέσεων με ορισμένη ημερομηνία λήξεως
 - Οι καταθέσεις σε άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και η απόσυρση καταθέσεων από άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα
 - Ταμειακές προκαταβολές και δάνεια προς πελάτες και η πληρωμή αυτών των προκαταβολών και δανείων.

Η παρουσίαση των ταμιακών ροών από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες γίνεται ως ακολούθως:

Πίνακας 3: Ταμειακές ροές από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ροή μετρητών από Επενδυτικές Δραστηριότητες	
Πληρωμές για αγορές παγίων στοιχείων	(X)
Εισπράξεις από πώληση παγίων στοιχείων	X
Τόκοι που εισπράττονται	X
Μερίσματα που εισπράττονται	X
Καθαρή ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες	X
Ροή μετρητών από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες	
Εισπράξεις από έκδοση μετοχών	X
Εισπράξεις από έκδοση ομολογιών και άλλων δανείων	X
Αποπληρωμή μακροχρόνιων δανείων	(X)
Αποπληρωμή χρηματοδοτικών μισθώσεων	(X)
Μερίσματα που πληρώνονται	(X)
Καθαρή ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	X

Η συνολική καθαρή ροή της επιχείρησης υπολογίζεται ως το άθροισμα της καθαρής ροής μετρητών από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

4.9. Αντιμετώπιση Άλλων Ταμιακών Ροών

Εκτός από τις τρεις βασικές κατηγορίες δραστηριοτήτων που αναλύσαμε πιο πάνω (λειτουργικές, επενδυτικές, χρηματοοικονομικές), η λειτουργία μιας επιχείρησης δημιουργεί και άλλου είδους συναλλαγές, οι οποίες πρέπει να εμφανίζονται στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών. Ορισμένες από αυτές τις υπόλοιπες κατηγορίες συναλλαγών είναι οι ακόλουθες:

Ταμιακές Ροές από Φόρους

Ταμιακές ροές που προκύπτουν από φόρους θα πρέπει να παρουσιάζονται στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών ως ξεχωριστό κονδύλι και πρέπει να κατατάσσονται ως ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες, εκτός αν μπορεί ειδικώς να συσχετιστούν με τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση αγοράς ενός οικοπέδου. Ο φόρος που σχετίζεται άμεσα με την αγορά την οικοπέδου αυτού, μπορεί να καταταχθεί και στις επενδυτικές δραστηριότητες.

Οι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από συναλλαγές, οι οποίες δημιουργούν ταμιακές ροές κατατασσόμενες στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών στις λειτουργικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Παρόλο που οι φόροι έξοδα μπορεί να είναι άμεσα σχετιζόμενοι με τις επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, οι σχετικές ταμιακές ροές φόρου είναι συχνά πρακτικά αδύνατο να διαχωριστούν και μπορεί να προκύπτουν σε διαφορετική περίοδο από εκείνη των ταμιακών ροών της βασικής συναλλαγής. Για το λόγο αυτό, οι φόροι που καταβλήθηκαν συχνά κατατάσσονται ως ταμιακές εκροές για λειτουργικές δραστηριότητες. Όταν είναι πρακτικά εφικτό οι ταμιακές εκροές για φόρους να συσχετιστούν άμεσα με μια ιδιαίτερη συναλλαγή που δημιουργεί ταμιακές ροές οι οποίες κατατάσσονται στις επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, τότε οι ταμιακές ροές φόρου κατατάσσονται σε μία από τις δραστηριότητες αυτές.

Όταν οι ταμιακές εκροές για φόρους κατανέμονται σε περισσότερες από μια δραστηριότητες, τότε πρέπει να γνωστοποιείται το συνολικό ποσό των φόρων που καταβλήθηκε.

Ταμιακές Ροές από Τόκους

Οι ταμιακές εισροές από τόκους έσοδα πρέπει να καταχωρούνται στην κατάσταση ταμιακής ροής χωριστά από τις ταμιακές εκροές από τους τόκους έξοδα. Δηλαδή, δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός εισροών-εκροών από τόκους έσοδα-έξοδα.

Οι συγκεκριμένες ταμιακές ροές πρέπει να κατατάσσονται στην κατάσταση ταμιακών ροών κατά ένα σταθερό τρόπο και με συνέπεια από χρήση σε χρήση ως επιχειρηματικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, προκειμένου οι καταστάσεις να είναι συγκρίσιμες.

Το συνολικό ποσό των τόκων που πληρώθηκε μέσα σε μια χρήση εμφανίζεται στην κατάσταση ταμιακών ροών είτε τα ποσά αυτά έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως, είτε έχουν παγιοποιηθεί σύμφωνα με την εναλλακτική μέθοδο που προβλέπει το Δ.Λ.Π. 23.

Για τα πιστωτικά ιδρύματα, οι τόκοι που πληρώθηκαν και οι τόκοι που εισπράχθηκαν κατατάσσονται συνήθως στην κατηγορία των λειτουργικών ταμιακών ροών. Δεν υπάρχει όμως κοινή συναίνεση στην κατάταξη σ' αυτήν την κατηγορία των ταμιακών ροών σε επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα.

Οι τόκοι που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μπορούν να καταταγούν στις επιχειρηματικές ταμιακές ροές, γιατί υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του οργανικού αποτελέσματος. Μπορεί όμως εναλλακτικά να καταταγούν στις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές ή στις επενδυτικές ταμιακές ροές, γιατί αποτελούν τα κόστη εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων ή τις αποδόσεις των επενδύσεων.

Ταμιακές Ροές από Μερίσματα

Για τις ταμιακές ροές από μερίσματα ισχύει ότι και για τις ταμιακές ροές από τόκους. Ταμιακές ροές από μερίσματα εισπραχθέντα πρέπει να καταχωρούνται χωριστά στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών από τις ταμιακές ροές από μερίσματα που έχουν πληρωθεί. Δηλαδή δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός εισροών-εκροών από μερίσματα.

Οι συγκεκριμένες ταμιακές ροές πρέπει να κατατάσσονται στην κατάσταση ταμιακών ροών κατά ένα σταθερό τρόπο και με συνέπεια από χρήση σε χρήση ως επιχειρηματικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, προκειμένου οι καταστάσεις να είναι συγκρίσιμες.

Για τα πιστωτικά ιδρύματα τα εισπραχθέντα μερίσματα κατατάσσονται συνήθως στις επιχειρηματικές ταμιακές ροές. Δεν υπάρχει όμως κοινή συναίνεση στην κατάταξη των εισπραχθέντων μερισμάτων σ' αυτήν την κατηγορία σε επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα.

Τα πληρωθέντα μερίσματα μπορούν να καταταγούν στις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές, γιατί αποτελούν ένα κόστος εξευρέσεως χρηματοοικονομικών πόρων. Εναλλακτικά, μερίσματα πληρωθέντα μπορούν να καταταγούν ως ένα στοιχείο των ταμιακών ροών από επιχειρηματικές δραστηριότητες, ώστε να μπορέσουν οι χρήστες να προσδιορίσουν τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να πληρώνει μερίσματα από τις επιχειρηματικές ταμιακές ροές.

Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς

Τα μερίσματα που λαμβάνονται από θυγατρικές ή συγγενείς επιχειρήσεις στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις ταμιακών ροών, αναγνωρίζονται κατά το ποσό που εισπράχθηκαν. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ο τρόπος με τον οποίο θα παρουσιαστούν τα μερίσματα αυτά, εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο έχουν αναγνωριστεί οι σχετικές επενδύσεις.

Έτσι, όταν η λογιστικοποίηση μιας επένδυσης σε συγγενή ή σε θυγατρική γίνεται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης ή της μεθόδου του κόστους, ο επενδυτής περιορίζει την αναφορά της επένδυσης αυτής στην κατάσταση ταμιακών ροών, μόνο σε ό,τι αφορά τις μεταξύ αυτού και της συγγενής ή της θυγατρικής ταμιακές ροές, όπως για παράδειγμα στα μερίσματα και στις προκαταβολές.

Μια επιχείρηση που παρουσιάζει τα δικαιώματά της σε μία από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα χρησιμοποιώντας την αναλογική ενοποίηση, συμπεριλαμβάνει στη δική της ενοποιημένη κατάσταση ταμιακών ροών το αναλογικό μερίδιό της από τις ταμιακές ροές της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας.

Μια επιχείρηση που παρουσιάζει ένα τέτοιο δικαίωμα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης, συμπεριλαμβάνει στη δική της κατάσταση ταμιακών ροών τις ταμιακές ροές από την επένδυσή της στην από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα, καθώς και τις διανομές μερισμάτων και άλλες πληρωμές ή εισπράξεις μεταξύ αυτής και της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας.

Συνοπτικά, για τις ταμιακές ροές ισχύουν τα ακόλουθα:

Πίνακας 4: Ταμειακές ροές για θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

Μερίσματα	Ολική Ενοποίηση	Μέθοδος της Καθαρής Θέσης
Μερίσματα προς τη μητρική	Εξαλείφονται από τις ταμιακές εισροές	Αναγνωρίζονται ως εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες
Μερίσματα προς τη μειοψηφία	Αναγνωρίζονται ως εκροές στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	Δεν έχουν καμία επίδραση στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Απόκτηση και Διάθεση Θυγατρικών και άλλων Επιχειρηματικών Μονάδων

Το σύνολο των ταμιακών ροών που προκύπτουν από αποκτήσεις και από διαθέσεις θυγατρικών ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων, πρέπει να παρουσιάζεται ξεχωριστά και να κατατάσσεται στις επενδυτικές δραστηριότητες.

Τόσο για τις αποκτήσεις θυγατρικών ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων, όσο και για τις διαθέσεις τέτοιων μονάδων κατά τη διάρκεια της χρήσεως, μια επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί το συνολικό ποσό για κάθε ένα από τα ακόλουθα:

- Το συνολικό αντάλλαγμα της αγοράς ή της διάθεσης
- Την αναλογία του ανταλλάγματος αγοράς ή πώλησης που καλύπτεται από ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα
- Το ποσό των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε, και
- Το ποσό των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, εκτός των ταμιακών διαθεσίμων ή ταμιακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε, συνοπτικά για κάθε κύρια κατηγορία.

Η ξεχωριστή παρουσίαση, σε ιδιαίτερες σειρές κονδυλίων, των επιδράσεων των ταμιακών ροών από αποκτήσεις και διαθέσεις θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων, μαζί με τη ξεχωριστή γνωστοποίηση των ποσών των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν, βοηθά να διακρίνονται οι συγκεκριμένες αυτές ταμιακές ροές από τις ταμιακές ροές που προκύπτουν από άλλες επιχειρηματικές,

επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των ταμιακών ροών από διαθέσεις δεν αφαιρούνται από εκείνα των αποκτήσεων.

Το συνολικό ποσό των ταμιακών διαθεσίμων που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν, ως αντάλλαγμα αγοράς ή πώλησης, καταχωρείται στην κατάσταση ταμιακών ροών μετά την αφαίρεση των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδύναμων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν.

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μπορεί να αφορούν συναλλαγές της επιχείρησης με τρίτους (π.χ. πληρωμή προμηθευτή εξωτερικού) ή ταμειακές ροές μιας θυγατρικής εξωτερικού.

Οι χειρισμοί για ταμειακές θυγατρικών εξωτερικού καθορίζονται από το Δ.Λ.Π. 21 και αναλύονται στην παρουσίαση του σχετικού Προτύπου.

Ως προς τις συναλλαγές της επιχείρησης που γίνονται σε συνάλλαγμα, το Δ.Λ.Π.7 προβλέπει ότι πρέπει να καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας της επιχείρησης, εφαρμόζοντας στο ποσό του ξένου νομίσματος τη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της ταμιακής ροής.

Οι ταμειακές ροές μιας θυγατρικής εξωτερικού πρέπει να μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες μεταξύ του νομίσματος αυτού και του ξένου νομίσματος κατά τις ημερομηνίες των ταμιακών ροών.

Οι ταμιακές ροές που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 21, το οποίο επιτρέπει τη χρήση μιας ισοτιμίας που πλησιάζει τη πραγματική. Για παράδειγμα, ο μέσος σταθμικός όρος των συναλλαγματικών ισοτιμιών μιας περιόδου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταχώρηση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα ή την μετατροπή των ταμιακών ροών μιας θυγατρικής εξωτερικού. Οποσδήποτε όμως, το Δ.Λ.Π. 21, δεν επιτρέπει χρήση της συναλλαγματικής ισοτιμίας που ισχύει κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, όταν μετατρέπονται οι ταμιακές ροές μιας θυγατρικής εξωτερικού.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες, που προέρχονται από μεταβολές στις ισοτιμίες των ξένων νομισμάτων, δεν είναι ταμειακές ροές. Όμως, η επίδραση των μεταβολών των ισοτιμιών ξένου νομίσματος στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, που κατέχονται ή οφείλονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρείται στην κατάσταση ταμιακών ροών για λόγους συμφωνίας των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων μεταξύ ενάρξεως και

τέλους χρήσεως. Αυτό το ποσό παρουσιάζεται ξεχωριστά από τις ταμιακές ροές από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και συμπεριλαμβάνει τις τυχόν διαφορές, στην περίπτωση που αυτές οι ταμιακές ροές είχαν καταχωρηθεί με τις κατά το τέλος της χρήσεως συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Έκτακτα κονδύλια

Οι ταμιακές ροές που σχετίζονται με έκτακτα κονδύλια εμφανίζονται στην κατάσταση ταμιακών ροών ξεχωριστά, ως προερχόμενες από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ώστε να είναι σε θέση οι αναλυτές να αντιληφθούν τη φύση τους και την επίδρασή τους στις παρούσες και μελλοντικές ταμιακές ροές της επιχείρησης.

Μη ταμιακές συναλλαγές

Επενδυτικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές που δεν απαιτούν τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων ή ταμειακών ισοδυνάμων πρέπει να εξαιρούνται από την κατάσταση ταμειακών ροών. Οι συναλλαγές αυτές πρέπει να γνωστοποιούνται με τις άλλες οικονομικές καταστάσεις, κατά τρόπο που να παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες για αυτές τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Πολλές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες δεν έχουν άμεσο αντίκτυπο στις τρέχουσες ταμιακές ροές, μολονότι επηρεάζουν την κεφαλαιακή και την περιουσιακή δομή της επιχείρησης. Ο αποκλεισμός των μη ταμιακών συναλλαγών από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι συνεπής με το αντικείμενο της κατάστασης ταμιακών ροών, καθώς αυτές οι συναλλαγές δεν συνεπάγονται ταμιακές ροές στην τρέχουσα χρήση.

Παραδείγματα μη ταμιακών συναλλαγών είναι:

- Η απόκτηση περιουσιακών στοιχείων είτε με την ανάληψη άμεσα συνδεδεμένων υποχρεώσεων είτε μέσω μιας χρηματοδοτικής μίσθωσης
- Η απόκτηση μιας επιχείρησης με έκδοση μετοχών
- Η μετατροπή υποχρεώσεων σε κεφάλαια.

4.10. Γνωστοποιήσεις

4.10.1. Συνθετικά στοιχεία των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων

Το Πρότυπο επιβάλλει στην επιχείρηση την υποχρέωση να γνωστοποιεί τη σύνθεση των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ισοδυνάμων και να παρουσιάζει μια συμφωνία των ποσών της κατάστασης των ταμιακών ροών της με τα αντίστοιχα ποσά του ισολογισμού.

Εν όψει της ποικιλίας των πρακτικών της ταμιακής διαχείρισης και των τραπεζικών διακανονισμών σε όλο τον κόσμο και για να συμμορφώνεται με το Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων», η επιχείρηση οφείλει να γνωστοποιεί την ακολουθούμενη μέθοδο προσδιορισμού της σύνθεσης των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων.

Σε περίπτωση μεταβολής της μεθόδου προσδιορισμού των στοιχείων που συνθέτουν τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα, όπως π.χ. μια μεταβολή στην κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων, απεικονίζεται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 8 «Καθαρό Κέρδος ή Ζημία Περιόδου, Βασικά Λάθη και Μεταβολές στις Λογιστικές Αρχές».

4.10.2. Άλλες γνωστοποιήσεις

Πέραν της υποχρέωσης γνωστοποίησης της σύνθεσης των στοιχείων που απαρτίζουν τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα, το Πρότυπο επιβάλλει ή συνιστά τη διενέργεια και άλλων γνωστοποιήσεων.

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης, τα ποσά των σημαντικών υπολοίπων ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από την επιχείρηση και δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο. Η γνωστοποίηση αυτή επιβάλλεται, διότι υπάρχουν διάφορες περιπτώσεις κατά τις οποίες υπόλοιπα ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από μια επιχείρηση, δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο. Για παράδειγμα, ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα που κατέχονται από θυγατρική, η οποία λειτουργεί σε χώρα όπου ισχύουν συναλλαγματικοί έλεγχοι ή άλλοι νομικοί περιορισμοί, οπότε τα υπόλοιπα δεν είναι διαθέσιμα για γενική χρήση από τη μητρική ή άλλες θυγατρικές,

Ακόμη, πρόσθετες πληροφορίες μπορεί να είναι απαραίτητες στους χρήστες για την κατανόηση της οικονομικής θέσης και της ρευστότητας μιας επιχείρησης. Συνίσταται η παράθεση τέτοιων πληροφοριών, μαζί με σχόλιο της διοίκησης, όπως για παράδειγμα:

- Τα ποσά των μη αναληφθέντων δανείων, τα οποία μπορεί να είναι διαθέσιμα για μελλοντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και για διακανονισμό κεφαλαιακών δεσμεύσεων, με μνεία κάθε περιορισμού στη χρήση αυτών των δανείων
- Τα συνολικά ποσά των ταμιακών ροών από κάθε μια από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, που σχετίζονται με δικαιώματα σε κοινοπραξίες, τα οποία εμφανίζονται με τη χρησιμοποίηση της αναλογικής ενοποίησης.
- Το συνολικό ποσό των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, ξεχωριστά από εκείνες τις ταμιακές ροές που απαιτούνται για να διατηρείται η επιχειρηματική δυναμικότητα
- Το ποσό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για κάθε αναφερόμενο επιχειρηματικό και γεωγραφικό τομέα.

Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα και των ταμιακών ροών που απαιτούνται για να διατηρείται η επιχειρηματική δυναμικότητα, είναι χρήσιμη για να επιτρέπει στον χρήστη να προσδιορίσει αν η επιχείρηση επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της. Μια επιχείρηση που δεν επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη μελλοντική κερδοφορία και επιβίωση της επιχείρησης.

Η γνωστοποίηση των κατά τομέα ταμιακών ροών επιτρέπει στους χρήστες να έχουν μια καλύτερη αντίληψη της σχέσεως μεταξύ των ταμιακών ροών της επιχείρησης, ως ένα σύνολο, και των επιμέρους τμημάτων της, καθώς και της διαθεσιμότητας και μεταβλητότητας των κατά τομέα ταμιακών ροών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε τα βήματα για την πλήρη κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Για να φτάσουμε στο τελικό στάδιο της κατάρτισης θα πρέπει να έχουμε κατανοήσει σε βάθος όλα τα συστατικά μέρη που την αποτελούν, τον τρόπο που πρέπει να γίνει ο υπολογισμός των ποσών, τον τρόπο εμφάνισης και όλα τα τεχνικά μέρη που αφορούν την κατάσταση ταμειακών ροών.

5.1. Κατάταξη των Μετρητών σε Πηγές και Χρήσεις

Τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα, για να μπουν στην κατάσταση ταμειακών ροών, πρέπει πρώτα να γίνει ο διαχωρισμός τους αν αφορούν πηγές ή χρήσεις μετρητών. Η διαφορά έγκειται στο γεγονός από πού προέρχονται τα μετρητά και τι σκοπό εξυπηρετούν. Γενικά, πηγές είναι από πού προέρχονται τα μετρητά μιας επιχείρησης και χρήσεις είναι που καταναλώνει αυτά τα μετρητά η επιχείρηση. Ο διαχωρισμός αυτός δηλώνει και αν πρέπει να μπουν τα ποσά αυτά με θετικό ή αρνητικό πρόσημο στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Η κατάσταση ταμειακών ροών είναι ουσιαστικά μια σύνοψη όλων των χρεώσεων και των πιστώσεων των λογαριασμών «Μετρητά» και «Επενδύσεις άμεσης ρευστότητας», συμπεριλαμβάνοντας όμως παράλληλα και όλες τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν μια σιωπηρή ανταλλαγή μετρητών. Για παράδειγμα, όταν αγοράζονται αποθέματα με πίστωση, αυξάνεται ο λογαριασμός «Αποθέματα», γεγονός που σημαίνει σιωπηρή χρήση μετρητών. Ταυτόχρονα, αυξάνονται οι «Λογαριασμοί πληρωτέοι», που είναι μια σιωπηρή πηγή μετρητών. Από αυτό συνεπάγεται ότι αν αναλύσει κάποιος τις μεταβολές στους λογαριασμούς ισολογισμού, όπως τα «Αποθέματα» και οι «Λογαριασμοί πληρωτέοι», μπορεί να ανακαλύψει και τις σιωπηρές και τις εμφανείς πηγές και χρήσεις μετρητών.

Η διαδικασία για να συντάξει, λοιπόν, κάποιος την Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι να εξετάσει τους λογαριασμούς του Ισολογισμού μιας επιχείρησης, δύο χρήσεων, να εντοπίσει

τις πηγές και χρήσεις των μετρητών και να υπολογίσει τις μεταβολές στους λογαριασμούς αυτούς.

Η καθαρή ταμειακή ροή για μια περίοδο μπορεί να υπολογιστεί ξεκινώντας από το καθαρό κέρδος, στη συνέχεια αφαιρώντας τις μεταβολές στα μη ταμειακά στοιχεία ενεργητικού, μετά προσθέτοντας τις μεταβολές στο παθητικό, ύστερα αφαιρώντας τα μερίσματα που καταβάλλονται στους μετόχους και τέλος προσθέτοντας τις μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο. Για την σωστή σύνταξη της κατάστασης, είναι σημαντικό να κατανοούμε εάν οι μεταβολές στους λογαριασμούς αφορούν αυξήσεις (θετικές) ή μειώσεις (αρνητικές). Η κατάλληλη κατάταξη σε πηγές και χρήσεις του καθαρού κέρδους, των μερισμάτων, και των καταβολών των μη ταμειακών λογαριασμών του ισολογισμού φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 5: Κατάταξη σε πηγές και χρήσεις κεφαλαίου

	Πηγές	Χρήσεις
Καθαρό κέρδος	Πάντοτε	
Καθαρή ζημία		Πάντοτε
Μεταβολές στα μη ταμειακά στοιχεία ενεργητικού	Μειώσεις	Αυξήσεις
Μεταβολές στο παθητικό	Αυξήσεις	Μειώσεις
Μεταβολές στους λογαριασμούς μετοχικού κεφαλαίου	Αυξήσεις	Μειώσεις
Μερίσματα που πληρώνονται στους μετόχους		Πάντοτε

Καθαρή Ταμειακή Ροή = Συνολικές Πηγές - Συνολικές Χρήσεις

Το θετικό καθαρό κέρδος δημιουργεί μετρητά, ενώ η καθαρή ζημία καταναλώνει μετρητά. Οι μειώσεις στα μη ταμειακά στοιχεία ενεργητικού, όπως η πώληση αποθεμάτων ή ακίνητης περιουσίας, αποτελούν πηγή μετρητών. Οι αυξήσεις στα μη ταμειακά στοιχεία ενεργητικού, όπως η αγορά αποθεμάτων ή ακίνητης περιουσίας, αποτελούν χρήση μετρητών. Οι αυξήσεις του παθητικού, όπως η λήψη κάποιου δανείου, αποτελούν πηγή μετρητών. Οι μειώσεις του παθητικού, όπως η αποπληρωμή ενός δανείου, είναι χρήση μετρητών. Οι αυξήσεις στους λογαριασμούς μετοχικού κεφαλαίου, όπως η πώληση κοινών μετοχών,

αποτελούν πηγή μετρητών. Η καταβολή μερισμάτων στους μετόχους αποτελεί χρήση μετρητών.

Η κατάρτιση της κατάστασης ταμειακών ροών είναι σαφής και ξεκάθαρη διαδικασία. Ξεκινάμε με το καθαρό κέρδος (ή την καθαρή ζημία) και στη συνέχεια προσθέτουμε σε αυτό το ποσό οτιδήποτε θεωρείται πηγή μετρητών, ενώ αφαιρούμε οτιδήποτε θεωρείται χρήση μετρητών.

5.2. Υποδείγματα Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιάσουμε ολοκληρωμένα δύο υποδείγματα της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, σύμφωνα με ό,τι προβλέπουν τα Δ.Π.ΧΑ., ένα για την άμεση μέθοδο και ένα για την έμμεση μέθοδο.

Πίνακας 6: Κατάσταση ταμειακών ροών με άμεση μέθοδο

Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Εισπράξεις από πελάτες	X	
Πληρωμές σε προμηθευτές και υπαλλήλους	(X)	
Εισροές διαθεσίμων από κύρια εκμετάλλευση	X	
Τόκοι πληρωθέντες	(X)	
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	(X)	
	X	X
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Αγορά θυγατρικής ύστερα από αφαίρεση των διαθεσίμων της	(X)	
Αγορά ενσώματων παγίων	(X)	
Προϊόν από πώληση εξοπλισμού	X	
Τόκοι εισπραχθέντες	X	
Μερίσματα εισπραχθέντα	X	
	X	X
Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	X	

Μακροπρόθεσμο δάνειο	X	
Πληρωμή υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	(X)	
Μερίσματα πληρωθέντα	(X)	
	X	X
Μείωση ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων		(X)
Πλέον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		X
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		X

Πίνακας 7: Κατάσταση ταμειακών ροών με έμμεση μέθοδο

Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Καθαρά κέρδη πριν από φόρους	X	
Αναμορφώσεις:		
Αποσβέσεις	X	
Ζημία από συναλλαγματικές διαφορές	X	
Έσοδα από επενδύσεις	(X)	
Τόκοι χρεωστικοί	X	
Κέρδος εκμετάλλευσης	X	
Αύξηση απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς οργανισμούς	(X)	
Μείωση αποθεμάτων	X	
Μείωση τρεχουσών υποχρεώσεων	(X)	
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	X	
Τόκοι πληρωθέντες	(X)	
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	(X)	
Καθαρές Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	X	X
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Αγορά θυγατρικής ύστερα από αφαίρεση των διαθεσίμων της	(X)	
Αγορά ενσώματων παγίων	(X)	
Προϊόν πώλησης εξοπλισμού	X	
Τόκοι πιστωτικοί (εισπραχθέντες)	X	

Μερίσματα εισπραχθέντα (εναλλακτικά μπορεί να εμφανιστούν και στις ροές από την εκμετάλλευση)	X	
Καθαρές Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες	X	X
Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Προϊόν από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	X	
Προϊόν από μακροπρόθεσμο δανεισμό	X	
Πληρωμή υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	(X)	
Μερίσματα πληρωθέντα	(X)	
Καθαρές Ταμιακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες	X	X
Καθαρή αύξηση σε ταμειακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα		X
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		X
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		X

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Στο σημείο αυτό θα δώσουμε ένα απλό αριθμητικό υποθετικό παράδειγμα κατάρτισης μιας Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τόσο με την άμεση, όσο και με την έμμεση μέθοδο. Για τον λόγο αυτό θα παραθέσουμε δύο διαδοχικούς Ισολογισμούς μιας επιχείρησης, τα Αποτελέσματα Χρήσης, άλλες πρόσθετες πληροφορίες, ώστε να φτάσουμε στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, σύμφωνα με τα υποδείγματα που αναλύσαμε πιο πάνω. Στηριζόμενοι στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών θα υπολογίσουμε επίσης μερικούς αριθμοδείκτες που θα μας δώσουν μια πληρέστερη εικόνα για το τι μας δείχνει η Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Στο τέλος του κεφαλαίου παρατίθενται χρήσιμα συμπεράσματα που προκύπτουν από την μελέτη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών σε συνδυασμό με την ερμηνεία των αριθμοδεικτών.

6.1. Δεδομένα

Τα υποθετικά στοιχεία για την επιχείρηση έχουν ως εξής:

Πίνακας 8: Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων για το έτος 20X1

Πωλήσεις		400.000
Κόστος πωλήσεων	42.000	
Έξοδα προσωπικού	56.000	
Αποσβέσεις	61.000	
Ζημία από πώληση παγίων	<u>7.000</u>	
		<u>(166.000)</u>
		234.000
Τόκοι πληρωθέντες		<u>(14.000)</u>
Καθαρά κέρδη προ φόρων		220.000
Φόροι εισοδήματος		<u>(65.000)</u>

		155.000
Μερίσματα πληρωθέντα		(34.000)
Καθαρά κέρδη χρήσεως		121.000
Καθαρά κέρδη εκ μεταφοράς		<u>274.000</u>
		395.000

Πίνακας 9 Ενοποιημένος Ισολογισμός κατά την 31/12/20X1 και 31/12/20X0

	20X1	20X0
Πάγια περιουσιακά στοιχεία		
Τιμή κτήσεως	850.000	780.000
Πρόβλεψη αποσβέσεων	<u>(160.000)</u>	<u>(110.000)</u>
	690.000	670.000
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	14.000	12.000
Απαιτήσεις	31.000	23.000
Φόροι οφειλόμενοι	7.000	3.000
Ταμείο	<u>26.000</u>	<u>25.000</u>
	<u>78.000</u>	<u>63.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	768.000	733.000
Κεφάλαιο και αποθεματικά		
Μετοχικό κεφάλαιο	175.000	165.000
Έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	15.000	10.000
Αποθεματικά	<u>395.000</u>	<u>274.000</u>
	585.000	449.000
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια	128.000	238.000
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προμηθευτές	8.000	5.000
Διάφοροι φόροι	<u>47.000</u>	<u>41.000</u>
	<u>55.000</u>	<u>46.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	768.000	733.000

Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους αγοράστηκαν πάγια αξίας 90.000 €.

6.2. Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος

Στηριζόμενοι σε όσα αναφέραμε πιο πάνω για το πώς καταρτίζουμε την Κατάσταση Ταμειακών Ροών με την άμεση μέθοδο, παίρνουμε τα δεδομένα του παραδείγματος και η Κατάσταση Ταμειακών Ροών με την άμεση μέθοδο θα έχει ως εξής:

Πίνακας 10: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος

Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Είσπραξη από πελάτες		392.000
Πληρωμές σε προμηθευτές	(41.000)	
Έξοδα προσωπικού	<u>(56.000)</u>	
		<u>(97.000)</u>
Καθαρές εισπράξεις εμπορίου		295.000
Πληρωμή τόκων	(14.000)	
Πληρωμή φόρων	<u>(63.000)</u>	
		<u>(77.000)</u>
Σύνολο μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες		218.000
Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Είσπραξη από πώληση παγίων	2.000	
Αγορά παγίων	(90.000)	
Σύνολο μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες		(88.000)
Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	15.000	
Πληρωμή μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	(110.000)	
Πληρωμή μερισμάτων	<u>(34.000)</u>	
Σύνολο μετρητών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		<u>(129.000)</u>
Καθαρή αύξηση Ταμιακών Διαθεσίμων και Ταμιακών Ισοδυνάμων		1.000
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα 01/01/20X1		25.000
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα 31/12/20X1		26.000

Υπολογισμοί-Επεξηγήσεις:

Λειτουργικές Δραστηριότητες

1. Εισπράξεις από πελάτες:

Απαιτήσεις Αρχής	23.000
Πωλήσεις	400.000
<u>Απαιτήσεις Τέλους</u>	<u>(31.000)</u>
Εισπράξεις από πελάτες	392.000

Λογαριασμός Πελατών

Απαιτήσεις Αρχής	23.000	Απαιτήσεις Τέλους	31.000
Πωλήσεις	<u>400.000</u>	Εισπράξεις	<u>392.000</u>
423.000		423.000	

Ο λογαριασμός αυτός παρουσιάζει αρχικό υπόλοιπο πελατών 23.000 € και υπόλοιπο της μεταφοράς στο τέλος του έτους 31.000 €, με βάση τα υπόλοιπα που εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης. Με βάση το γεγονός ότι όλες οι πωλήσεις κατά την διάρκεια του έτους έχουν γίνει επί πιστώσει, χρεώνουμε τον λογαριασμό αυτό με 400.000 €, το δε υπόλοιπο συμφωνίας του αντιπροσωπεύει εισπράξεις από πελάτες, το ύψος των οποίων ήταν 392.000 €.

2. Πληρωμή σε προμηθευτές

- Υπολογισμός Αποθεμάτων

Αποθέματα Τέλους	14.000
Κόστος Πωλήσεων	42.000
<u>Αποθέματα Αρχής</u>	<u>(12.000)</u>
Αγορές Αποθεμάτων	44.000

Λογαριασμός Αποθεμάτων

Αποθέματα Αρχής	12.000	Αποθέματα Τέλους	31.000
Αγορές	<u>44.000</u>	Κόστος πωλήσεων	<u>42.000</u>
56.000		56.000	

- Πληρωμές σε προμηθευτές

Προμηθευτές Αρχής	5.000
Αγορές Αποθεμάτων	44.000
<u>Προμηθευτές Τέλους</u>	<u>(8.000)</u>
Πληρωμές σε προμηθευτές	41.000

Λογαριασμός Προμηθευτών

Προμηθευτές Τέλους	8.000	Προμηθευτές Αρχής	5.000
Πληρωμές		Αγορές Αποθεμάτων	<u>44.000</u>
<u>41.000</u>			
49.000		49.000	

Για τον υπολογισμό των πληρωμών σε προμηθευτές χρησιμοποιήθηκαν δύο λογαριασμοί, ο λογαριασμός των αποθεμάτων και ο λογαριασμός των προμηθευτών.

Γνωρίζοντας το αρχικό και το τελικό ύψος των αποθεμάτων, καθώς και το κόστος των πωλήσεων, ο λογαριασμός αποθεμάτων μας βοηθάει να βρούμε τις αγορές αποθεμάτων που έγιναν μέσα στη χρήση. Έχει χρεωθεί με το υπόλοιπο εκ μεταφοράς 12.000 €, που αντιπροσωπεύει αποθέματα που υπήρχαν στην αρχή του έτους, βάσει ισολογισμού και έχει πιστωθεί με το υπόλοιπο της αξίας των αποθεμάτων που υπήρχαν στο τέλος του χρόνου κατά την ημερομηνία του τρέχοντος ισολογισμού και με αξία 14.000 €. Γνωρίζοντας ότι το κόστος πωλήσεων είναι 42.000 €, βρίσκουμε ότι οι αγορές των αποθεμάτων της χρήσης είναι 44.000€.

Στη συνέχεια, γνωρίζοντας τα αρχικό και τελικό υπόλοιπο του λογαριασμού των πελατών, καθώς και τις αγορές των αποθεμάτων που έγιναν μέσα στη χρήση, βρίσκουμε τις πληρωμές που έγιναν σε προμηθευτές, ποσό που μεταφέρουμε στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με την άμεση μέθοδο. Στο λογαριασμό των προμηθευτών χρεώνουμε το τελικό υπόλοιπο, ενώ πιστώνουμε το αρχικό ποσό που είχε στην αρχή της χρήσης, καθώς και τις αγορές των αποθεμάτων που έγιναν μέσα στη χρήση.

Τα έξοδα προσωπικού που εμφανίζονται στον λογαριασμό εκμετάλλευσης, θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν έξοδα που έχουν πληρωθεί κατά τη διάρκεια του έτους και σχετίζονται με τις κύριες δραστηριότητες της επιχείρησης. Έτσι, περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία των λειτουργικών δραστηριοτήτων.

Στη συνέχεια, αφαιρούμε τους τόκους που έχουν πληρωθεί κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς σχετίζονται και αυτοί με την κύρια δραστηριότητα της επιχείρησης και αποτελούν ένα αναπόσπαστο έξοδο για την λειτουργία της επιχείρησης.

3. Πληρωμή φόρων

Φόροι οφειλόμενοι τέλους	7.000
Διάφοροι φόροι αρχής	41.000
Λογαριασμός αποτελεσμάτων	65.000
Φόροι οφειλόμενοι αρχής	(3.000)
<u>Διάφοροι φόροι τέλους</u>	<u>(47.000)</u>
Πληρωμή φόρων	63.000

Λογαριασμός Φόρων

Φόροι οφειλόμενοι Αρχής	3.000	Φόροι οφειλόμενοι Τέλους	7.000
Διάφοροι φόροι Τέλους	47.000	Διάφοροι φόροι Αρχής	41.000
Πληρωμή φόρων	63.000	Λογαριασμός αποτελεσμάτων	<u>65.000</u>
113.000		113.000	

Η διακίνηση μετρητών για τις λειτουργικές δραστηριότητες ολοκληρώνεται με τον υπολογισμό του ποσού που αναλογεί στους φόρους. Στον λογαριασμό παρουσιάζονται τα υπόλοιπα εκ μεταφοράς από την προηγούμενη χρήση και το υπόλοιπο σε μεταφορά της τρέχουσας χρήσης, όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης. Επιπλέον, ο λογαριασμός φόρων έχει πιστωθεί με την φορολογική υποχρέωση της τρέχουσας χρήσης, ύψους 65.000 €, και το υπόλοιπο, που παραμένει για συμφωνία του εν λόγω λογαριασμού, θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει την πληρωμή φόρων που έχουν προκύψει κατά την διάρκεια του έτους, ύψους 63.000 €. Το συγκεκριμένο ποσό μεταφέρεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών για λειτουργικές δραστηριότητες.

Έτσι, με τους παραπάνω υπολογισμούς, προκύπτει το σύνολο των μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες, το οποίο είναι 218.000 €.

Επενδυτικές Δραστηριότητες

Για τον υπολογισμό της διακίνησης μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες θα εξετάσουμε τους λογαριασμούς των παγίων στοιχείων, των αποσβέσεων παγίων και τον λογαριασμό πώλησης παγίων.

1. Είσπραξη από πώληση παγίων

Πάγια αρχής	780.000
Αγορές παγίων	90.000
<u>Πάγια τέλους</u>	<u>(850.000)</u>
Πώληση παγίων	20.000

Λογαριασμός Παγίων

Πάγια Αρχής	780.000	Πάγια Τέλους	850.000
Αγορές παγίων	<u>90.000</u>	Πώληση παγίων	<u>20.000</u>
870.000		870.000	

Στο λογαριασμό παγίων μεταφέρονται το αρχικό και τελικό υπόλοιπο, όπως αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης, ως προς την τιμή κτήσεως, το ιστορικό κόστος δηλαδή των παγίων ύψους 780.000 € από μεταφορά από το προηγούμενο έτος και 850.000 € που αντιπροσωπεύει υπόλοιπο σε μεταφορά στο τέλος της τρέχουσας χρήσης. Χρεώνουμε επίσης τον λογαριασμό με 90.000 €, που αφορά την αγορά παγίων στοιχείων, και το υπόλοιπο που μένει για την συμφωνία του εν λόγω λογαριασμού, ποσό ύψους 20.000 €, αφορά την αξία των παγίων που είχαν πωληθεί.

2. Υπολογισμός αποσβέσεων

Αποσβέσεις αρχής	110.000
Αποσβέσεις χρήσεως	61.000
<u>Αποσβέσεις τέλους</u>	<u>(160.000)</u>
Πώληση παγίων	11.000

Λογαριασμός Αποσβέσεων

Αποσβέσεις Τέλους	160.000	Αποσβέσεις Αρχής	110.000
Πώληση παγίων	<u>11.000</u>	Αποσβέσεις Χρήσεως	<u>61.000</u>
171.000		171.000	

Ο λογαριασμός αποσβέσεων παρουσιάζει υπόλοιπο εκ μεταφοράς από την προηγούμενη χρήση ύψους 110.000 € στην πίστωση και υπόλοιπο σε μεταφορά ύψους 160.000 € στο τέλος της τρέχουσας χρήσης. Λαμβάνοντας υπόψη την πρόβλεψη για απόσβεση για την τρέχουσα χρήση ύψους 61.000 €, όπως αυτή εμφανίζεται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων, με το ποσό αυτό πιστώνουμε τον λογαριασμό των αποσβέσεων. Το χρεωστικό υπόλοιπο ύψους 11.000 € που απομένει για την συμφωνία του εν λόγω λογαριασμού, αντιπροσωπεύει την πρόβλεψη για απόσβεση των παγίων που έχουν πωληθεί. Το συγκεκριμένο ποσό μεταφέρεται στον λογαριασμό πώλησης παγίων.

3. Πώληση παγίων

Τιμή κτήσεως παγίων	20.000
Αποσβέσεις παγίων	(11.000)
<u>Ζημία πώλησης παγίων</u>	<u>(7.000)</u>
Είσπραξη από πώληση	2.000

Λογαριασμός Πώλησης Παγίων

Τιμή κτήσεως παγίων	20.000	Αποσβέσεις παγίων	11.000
		Ζημία πώλησης παγίων	7.000
		Είσπραξη από πώληση	<u>2.000</u>
20.000		20.000	

Ο λογαριασμός πώλησης παγίων εμφανίζει ποσό είσπραξης από πώληση των περιουσιακών στοιχείων, ύψους 2.000 €. Αυτό το ποσό μεταφέρεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών στην κατηγορία των επενδυτικών δραστηριοτήτων. Η καθαρή κίνηση μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες είναι αρνητική και ίση με 88.000 €.

Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

Τέλος, η διακίνηση μετρητών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες παρουσιάζει ποσό ύψους 15.000 €, το οποίο προέρχεται από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που προήλθε από την έκδοση μετοχών μετρητοίς. Επιπλέον παρατηρούμε μείωση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης από 238.000 € σε 128.000 €, που σημαίνει εξόφληση των υποχρεώσεων, μεταφέροντας τη διαφορά στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Μεταφέροντας και το ποσό που σχετίζεται με την πληρωμή των μερισμάτων, ύψους 34.000 €, προκύπτει η καθαρή κίνηση μετρητών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, η οποία είναι αρνητική και ίση με 129.000 €.

Το αποτέλεσμα από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών παρουσιάζει πλεόνασμα 1.000 €, το οποίο προστιθέμενο με το υπόλοιπο «Ταμείο εκ μεταφοράς» από την προηγούμενη χρήση, ύψους 25.000 €, όπως αυτό εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό της επιχείρησης,

καταλήγει σε πλεόνασμα μετρητών ύψους 26.000 €, όπως αυτό εμφανίζεται και στον ισολογισμό της τρέχουσας χρήσης.

6.3. Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Έμμεση Μέθοδος

Αντίστοιχα, εφαρμόζοντας όσα ισχύουν για την έμμεση μέθοδο, προχωράμε στην κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών με την συγκεκριμένη μέθοδο. Έτσι θα έχουμε:

Πίνακας 11: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Έμμεση Μέθοδος

Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Καθαρά κέρδη προ φόρων	220.000	
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	61.000	
Ζημία από πώληση παγίων	7.000	
Τόκοι πληρωθέντες	<u>14.000</u>	
Λειτουργικό αποτέλεσμα πριν τις μεταβολές κεφαλαίου κινήσεως		302.000
Αύξηση αποθεμάτων	(2.000)	
Αύξηση πελατών εμπορίου	(8.000)	
Αύξηση πιστωτών εμπορίου	3.000	
		<u>(7.000)</u>
Σύνολο λειτουργικής δραστηριότητας		295.000
Πληρωμή τόκων	(14.000)	
Πληρωμή φόρων	(63.000)	
		<u>(77.000)</u>
Σύνολο μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες		218.000
Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Αγορές παγίων	(90.000)	
Πώληση παγίων	<u>2.000</u>	
Σύνολο μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες		(88.000)

Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	15.000	
Μείωση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	(110.000)	
Πληρωμή μερισμάτων	<u>(34.000)</u>	
Σύνολο μετρητών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		(129.000)
Καθαρή αύξηση Ταμιακών Διαθεσίμων και Ταμιακών Ισοδυνάμων		1.000
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα 01/01/20X1		25.000
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα 31/12/20X1		26.000

Υπολογισμοί-Επεξηγήσεις:

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών με την έμμεση μέθοδο βασίζεται στην λογική των πηγών και την χρήσεων της επιχειρήσεις, καθώς και στην κατανόηση της σιωπηρής χρήσης μετρητών. Έτσι, το πιο σημαντικό είναι η μελέτη του ισολογισμού και η κατανόηση εάν οι μεταβολές των στοιχείων αποτελούν για την επιχείρηση σιωπηρή εκροή ή εισροή μετρητών.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών με την έμμεση μέθοδο αρχίζει με το ποσό των καθαρών κερδών προ φόρων (220.000 €), το οποίο διαμορφώνεται με τυχόν ποσά που δεν αφορούν σε διακίνηση μετρητών ή ποσά τα οποία πρόκειται να εμφανιστούν σε άλλη ομαδοποίηση εσόδων και εξόδων της ίδιας κατάστασης. Στην συνέχεια προχωράμε στις απαραίτητες προσαρμογές. Έτσι προστίθενται οι αποσβέσεις (61.000 €), η ζημία από πώληση παγίων (7.000 €), καθώς και οι τόκοι που είχαν πληρωθεί (14.000 €). Από την εν λόγω τακτοποίηση, τα λειτουργικά κέρδη της επιχείρησης πριν την διαμόρφωση του κεφαλαίου κίνησης, υπολογίστηκαν στο ποσό των 302.000 €.

Στη συνέχεια εξετάζουμε τη διακύμανση των ποσών που επηρεάζουν το κεφάλαιο κίνησης, όπως είναι η αύξηση των αποθεμάτων κατά 2.000 €, ποσό το οποίο εμφανίζεται μέσα από τον ισολογισμό, όπου το αρχικό απόθεμα της επιχείρησης αυξήθηκε από 12.000 σε 14.000 στο τέλος της χρήσης. Η αύξηση στο ποσό δηλώνει ότι αγοράστηκαν προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στο κόστος των πωληθέντων προϊόντων, βγήκαν δηλαδή μετρητά από την επιχείρηση, έτσι στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών εμφανίζεται με μείον.

Το υπόλοιπο των πελατών εμπορίου αυξήθηκε κατά 8.000 € (από 23.000 € σε 31.000 €). Η αύξηση σε εισπρακτέους λογαριασμούς δηλώνει ότι κάναμε μεν πωλήσεις, χωρίς όμως να λάβουμε μετρητά, τα οποία μας χρωστάνε, συνεπώς στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών το βάζουμε με μείον. Αφαιρούμε αυτό το ποσό από το καθαρό κέρδος για να φανεί ότι οι πωλήσεις σε ταμειακή βάση είναι μικρότερες από τις δηλωθείσες πωλήσεις (έσοδα).

Αντίστοιχα, η αύξηση των πιστωτών, δηλαδή των πληρωτέων λογαριασμών, κατά 3.000 € (από 5.000 € σε 8.000 €) δηλώνει ότι η επιχείρηση δεν έδωσε ακόμα τα μετρητά που αναλογούσαν να δώσει, δηλαδή δηλώθηκαν ως δαπάνη για προϊόντα και υπηρεσίες περισσότερα χρήματα από όσα πληρώθηκαν σε μετρητά. Συνεπώς το συγκεκριμένο ποσό προστίθεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών για να φανεί ότι οι δαπάνες σε ταμειακή βάση για προϊόντα και υπηρεσίες είναι μικρότερες από τις δηλωθείσες δαπάνες.

Έπειτα, λαμβάνουμε υπόψη την πληρωμή των τόκων (14.000 €) και των φόρων (63.000 €) που αφορούν την συγκεκριμένη περίοδο και έτσι καταλήγουμε σε πλεόνασμα μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες 218.000 €.

Η διακίνηση μετρητών από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες συντάσσεται με τον ίδιο τρόπο όπως και στην άμεση μέθοδο.

6.4. Αριθμοδείκτες

Μετά την κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, συμπληρωματικά, εικόνα για την κατάσταση της επιχείρησης μπορούμε να πάρουμε από σχετικούς αριθμοδείκτες, όπως είναι οι ακόλουθοι:

- Ποιότητα Κερδών

Καθαρή Ροή Μετρητών από Λειτουργικές Δραστηριότητες
Κέρδη από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Μια υγιής οντότητα συνήθως πρέπει να έχει δείκτη «ποιότητας κερδών» κοντά στο 1. Όταν ο δείκτης είναι πιο χαμηλός από το 1 τότε σημαίνει ότι η εταιρεία έχει «λογιστικά κέρδη», τα οποία δεν μετατρέπονται σε μετρητά.

Στο παράδειγμά μας, ο δείκτης ποιότητας κερδών θα ισούται:

$$\frac{218.000}{220.000} = 0,99$$

Ο δείκτης είναι πολύ κοντά στην μονάδα, και από μόνος του δεν δείχνει κάποια ανησυχητική ένδειξη ότι υπάρχουν λογιστικά κέρδη τα οποία δεν μετατρέπονται σε μετρητά.

- Κάλυψη Μερισμάτων και Τόκων

$$\frac{\text{Καθαρή Ροή Μετρητών από Λειτουργικές Δραστηριότητες}}{(\text{Μερίσματα} + \text{Τόκους})}$$

Μια υγιής οντότητα συνήθως πρέπει να έχει υψηλό δείκτη κάλυψης μερισμάτων και τόκων (συνήθως πάνω από 3-4). Όταν ο δείκτης είναι κοντά στο 1 τότε σημαίνει ότι η εταιρεία δεν παράγει αρκετά κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες για να αμείβει τους επενδυτές της.

Στο παράδειγμά μας, ο δείκτης κάλυψης μερισμάτων και τόκων θα ισούται:

$$\frac{218.000}{(34.000 + 14.000)} = 4,54$$

Η υψηλή τιμή του δείκτη είναι μια θετική ένδειξη, καθώς σημαίνει πως τα μετρητά που προέρχονται από τις κύριες δραστηριότητες της εταιρείας είναι επαρκή να καλύψουν τις πληρωμές προς τους χρηματοδότες της (π.χ. μέτοχοι, τράπεζες κλπ.).

- Δείκτης Λειτουργικής Ταμειακής Ροής ανά μονάδα πωλήσεων

Ο δείκτης αυτός δείχνει πόσο χρήμα σε μορφή ρευστού εισέρχεται στην επιχείρηση από το κύκλωμα των πωλήσεων της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό τόσο καλύτερο είναι για την αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Στο δικό μας παράδειγμα, η τιμή αυτού του δείκτη θα είναι:

$$\frac{218.000}{400.000} = 0,545$$

6.5. Συμπεράσματα Παραδείγματος

Κατ' αρχήν, όπως προκύπτει από τα παραπάνω, είτε γίνει η κατάρτιση των ταμειακών ροών με την άμεση είτε με την έμμεση μέθοδο, το αποτέλεσμα που θα προκύψει θα είναι το ίδιο. Οι επενδυτικές και οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες παριστάνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, ενώ για τις λειτουργικές, παρά τον διαφορετικό τρόπο παρουσίασης, το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι το ίδιο.

Για την εφαρμογή της άμεσης μεθόδου απαιτείται περισσότερος χρόνος για την συλλογή των πληροφοριών αναφορικά με εισπράξεις που προέρχονται καθαρά από πωλήσεις ή για πληρωμές προς προμηθευτές που έχουν γίνει κατά την διάρκεια της χρήσης, είτε μέσω ταμείου είτε μέσω τραπεζής. Επιπλέον, θα πρέπει να εντοπισθούν όλες οι πληρωμές που έλαβαν χώρα τοις μετρητοίς ή μέσω τραπεζής, όλων των άλλων εξόδων της επιχείρησης που αφορούν τις λειτουργίες της.

Με την έμμεση μέθοδο παρακάμπτεται η συλλογή πληροφοριών όλων των λεπτομερώς προαναφερόμενων πληροφοριών για τον καθορισμό των λειτουργιών των εισπράξεων ή πληρωμών της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του έτους, που προέρχονται μέσα από τις λειτουργίες της επιχείρησης. Αρκεί η εξέταση δύο διαδοχικών ισολογισμών και ο υπολογισμός των μεταβολών των στοιχείων του. Βέβαια, παράγοντας καθοριστικής σημασίας είναι η πλήρης κατανόηση του πως επιδρά η κάθε μεταβολή στο επίπεδο μετρητών της επιχείρησης.

Όσον αφορά τα αποτελέσματα της Κατάστασης των Ταμειακών Ροών μπορούμε να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα για την πορεία της επιχείρησης. Κατ' αρχήν, το γεγονός ότι οι ταμειακές ροές είναι θετικές σημαίνει ότι η συνολική αύξηση που παρουσίασε η εταιρεία στα ταμειακά διαθέσιμα την συγκεκριμένη χρονιά προήλθε από τις κύριες δραστηριότητες της επιχείρησης. Αυτό το γεγονός από μόνο του είναι ένα σημάδι μιας υγιούς οντότητας. Οι κύριες δραστηριότητες της επιχείρησης ήταν αρκετές να καλύψουν τα έξοδα της χρήσης, αλλά και τις αρνητικές ταμειακές ροές από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Έτσι η συνολική ταμειακή ροή της επιχείρησης είναι θετική χάρη στις κύριες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Ένα ακόμα χρήσιμο στοιχείο που μπορούμε να εξάγουμε μελετώντας την Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι οι αρνητικές ταμειακές ροές για επενδυτικές δραστηριότητες, κυρίως λόγω της αγοράς των παγίων. Αυτό σημαίνει ότι βγήκαν χρήματα από την επιχείρηση με σκοπό να αποφέρουν στο μέλλον θετική απόδοση πίσω στην επιχείρηση. Άρα το αρνητικό ποσό που βλέπουμε τώρα στις ταμειακές ροές, όσον αφορά τις επενδυτικές δραστηριότητες, είναι ένα μάλλον θετικό σημάδι για το μέλλον της επιχείρησης.

Τέλος, χρήσιμο εργαλείο αξιολόγησης της πορείας της επιχείρησης αποτελούν σίγουρα οι αριθμοδείκτες που σχετίζονται με τις ταμειακές ροές. Ο δείκτης ποιότητας κερδών δείχνει την σχέση μεταξύ ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες και κερδών από λειτουργικές δραστηριότητες. Όταν δεν υπάρχουν περιπτώσεις λογιστικών κερδών, αυτά τα δύο μεγέθη πρέπει να συμβαδίζουν και συνεπώς η τιμή του δείκτη να είναι κοντά στην μονάδα. Στο παράδειγμά μας ο δείκτης αυτός είναι πολύ κοντά στην μονάδα (0,99), σημάδι που από μόνο του δεν δείχνει κάτι ανησυχητικό για τα κέρδη της εταιρείας και κατά πόσο αυτά μετατρέπονται σε ταμειακές ροές για αυτήν.

Ο δεύτερος αριθμοδείκτης που υπολογίσαμε, αυτός της κάλυψης των μερισμάτων και των τόκων, είναι ένας καλός τρόπος να αξιολογήσει κάποιος εάν η εταιρία είναι σε θέση να αποπληρώνει τους χρηματοδότες της, στηριζόμενη στις ροές που έχει από τις κύριες δραστηριότητές της. Αυτό πρέπει να συμβαίνει σε κάθε υγιή επιχείρηση, δεν είναι όμως πάντα δεδομένο. Η επιχείρηση του παραδείγματός μας δείχνει ικανή να καλύψει σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό τόσο τους εσωτερικούς όσο και τους εξωτερικούς χρηματοδότες της. Αυτή η πληροφορία μπορεί να είναι πολύ θετική για την προσέλκυση ακόμα περισσότερων επενδυτών αλλά και ένα σημάδι φερεγγυότητας για την επιχείρηση.

Τέλος, ο δείκτης λειτουργικής ταμειακής ροής ανά μονάδα πωλήσεων δείχνει τελικά τι εισρέει στην επιχείρηση από τις πωλήσεις που πραγματοποιεί μέσα στην χρήση. Οι πωλήσεις είναι η κύρια λειτουργική δραστηριότητα κάθε επιχείρησης και συνεπώς η κύρια πηγή εσόδων. Υψηλή τιμή αυτού του δείκτη είναι σημάδι αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

7.1. Συμπεράσματα

Από την συγκεκριμένη εργασία ο αναγνώστης μπορεί να βγάλει κάποια χρήσιμα συμπεράσματα για το θέμα των ταμειακών ροών και πως η μελέτη τους μπορεί να τον βοηθήσει να κατανοήσει καλύτερα την εικόνα μιας επιχείρησης, αλλά και να πάρει σωστές επενδυτικές αποφάσεις.

Το βασικότερο που έχει να προσφέρει η Κατάσταση Ταμειακών Ροών στον μελετητή είναι πως αν κατανοήσει σε βάθος την σημασία της και πως ακριβώς λειτουργεί θα μπορέσει να αποφύγει ένα «ομιγλώδες τοπίο» και ενδεχόμενους παραμορφωτικούς καθρέπτες που ίσως έχουν τοποθετήσει μπροστά από τα υπόλοιπα οικονομικά στοιχεία οι καλλιτέχνες των χρηματοοικονομικών. Θα μπορέσει να δει πόσο καλή δουλειά κάνει η εταιρεία στο να μετατρέπει τα κέρδη σε μετρητά. Θα μπορέσει να δει έγκαιρα τα σημάδια προειδοποίησης για πιθανά προβλήματα και θα ξέρει τι να κάνει έτσι ώστε να έχει πάντα εύρωστες ταμειακές ροές. Τα μετρητά είναι ένας έλεγχος της πραγματικότητας.

Η σημασία των ταμειακών διαθεσίμων ισχυροποιείται περισσότερο από την άποψη του Warren Buffet, ίσως του πιο πετυχημένου και του πιο διάσημου επενδυτή, για το πόσο απαραίτητα είναι τα ταμειακά διαθέσιμα. Τα ταμειακά διαθέσιμα κρατούν ζωντανή μια εταιρεία και οι ταμειακές ροές αποτελούν βασικό δείκτη της χρηματοοικονομικής της ευρωστίας. Κάθε εταιρεία χρειάζεται ανθρώπους, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό κ.λπ. Και όλα αυτά δεν μπορούν να πληρωθούν από τα κέρδη. Τα κέρδη δεν είναι χρήματα. Τα μετρητά είναι χρήματα και αποτελούν την «βενζίνη» στο ρεζερβουάρ της επιχείρησης. Βέβαια, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να πάμε και στην άλλη άκρη. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται και κέρδη και μετρητά. Πρόκειται για δύο διαφορετικά πράγματα, αλλά οι επιχειρήσεις για να είναι εύρωστες χρειάζονται και τα δύο.

Η καλή κατανόηση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών μιας επιχείρησης μας βοηθάει να δούμε σε ποια πορεία βρίσκεται και ποιες είναι οι προτεραιότητες της διοίκησης. Είναι πολύ

σημαντικό, επίσης, το γεγονός ότι δεν δείχνει απλά τη γενική ταμειακή θέση της εταιρείας, αλλά και από που προήλθαν οι ταμειακές ροές. Είναι από τις λειτουργικές δραστηριότητες; Αυτό είναι ένα πολύ θετικό σημάδι. Σημαίνει ότι οι βασικές λειτουργίες της επιχείρησης φέρνουν χρήματα. Οι επενδυτικές ταμειακές ροές είναι αρνητικές; Αν όχι, τότε η εταιρεία ενδεχομένως δεν επενδύει στο μέλλον της. Οι χρηματοοικονομικές εισροές είναι υψηλές; Αυτό σημαίνει ότι εισρέουν χρήματα από επενδυτές ή μήπως η εταιρεία είναι σε δυσμενή θέση και εκδίδει συνεχώς μετοχές για να επιβιώσει; Οι απαντήσεις σε τέτοιου είδους ερωτήματα που αφορούν την Κατάσταση Ταμειακών Ροών μπορούν να αποκαλύψουν πολλά για τα σχέδια που έχει η διοίκηση της επιχείρησης.

Είναι πολύ σημαντικό για ένα στέλεχος μιας εταιρείας να καταλαβαίνει τις ταμειακές ροές και να μπορεί με τις ενέργειές του να τις επηρεάσει προς όφελος της επιχείρησης. Για παράδειγμα, η περίοδος είσπραξης των απαιτήσεων και ο χρόνος πληρωμής των προμηθευτών είναι ίσως οι πιο καθοριστικοί παράγοντες για το τελικό αποτέλεσμα της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Παραδείγματος χάριν, η καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών μπορεί να οδηγήσει σε πιο γρήγορη είσπραξη των εισπρακτέων λογαριασμών. Μια τροποποίηση στην πολιτική των αποθεμάτων (π.χ. υιοθέτηση της πολιτικής Just in Time) και μια καλύτερη συμφωνία με τους προμηθευτές μπορεί να επιμηκύνει ή να μικρύνει την πληρωμή σε προμηθευτές. Όλοι αποδίδουν καλύτερα όταν καταλαβαίνουν πως μετριέται η οικονομική επιτυχία και πως οι ενέργειές τους επιδρούν στην επίδοση της εταιρείας.

Ο αγαπημένος δείκτης της Wall Street δεν είναι πλέον τα κέρδη προ τόκων, φόρων, αποσβέσεων και χρεολυσίων. Είναι οι ελεύθερες ταμειακές ροές. Με την έννοια ελεύθερες ταμειακές ροές εννοούμε τα ταμειακά διαθέσιμα από τις λειτουργικές δραστηριότητες αφού αφαιρέσουμε το ποσό που επενδύεται σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό. Οι ελεύθερες ταμειακές ροές αποτελούν ένα πολύ καλό δείκτη για την εικόνα της επιχείρησης καθώς μας δείχνουν τις ταμειακές ροές που προέρχονται από την λειτουργία της επιχείρησης μείον τις ταμειακές εκροές που απαιτούνται για να διατηρηθεί εύρωστη μακροπρόθεσμα. Ένας επενδυτής μπορεί να κάνει αποτίμηση μιας εταιρείας υπολογίζοντας τις ταμειακές της ροές σε ετήσια βάση, καθώς στην ουσία αυτή την ροή μετρητών είναι που αγοράζει. Μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα επιτόκιο και να δει πόσο κοστίζει σήμερα αυτή η μελλοντική ροή μετρητών.

Οι εισηγμένες εταιρείες δεν είναι υποχρεωμένες να γνωστοποιούν τις ελεύθερες ταμειακές ροές τους, αλλά πολλές το κάνουν, ιδίως από την στιγμή που η Wall Street επικεντρώνεται τόσο πολύ στις ταμειακές ροές. Με την χρησιμοποίηση των ελεύθερων

ταμειακών ροών θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί και αρκετές περιπτώσεις εταιρειών «φούσκας» που είχαν αρνητικές λειτουργικές ταμειακές ροές και εξαιρετικά υψηλές κεφαλαιακές επενδύσεις, όπου οι ταμειακές τους ανάγκες καλύπτονταν μόνο επειδή οι επενδυτές τοποθετούσαν όλο και περισσότερα νέα κεφάλαια. Σε κάθε περίπτωση, αν οι ελεύθερες ταμειακές ροές της εταιρείας βρίσκονται σε θετικό επίπεδο και αυξάνονται, τότε γνωρίζουμε ότι η εταιρεία έχει επιλογές. Μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ελεύθερες ταμειακές ροές για να αποπληρώσει χρέος, να εξαγοράσει μια ανταγωνίστρια, να καταβάλει μερίσματα ή να τα χρησιμοποιήσει όπως αλλιώς κρίνει η διοίκησή της.

Είναι γνωστό ότι το «Κέρδος» δεν δίνει πάντα την σωστή εικόνα για μια επιχείρηση. Ο μελετητής των οικονομικών καταστάσεων μπορεί να οδηγηθεί σε εσφαλμένα συμπεράσματα δίνοντας έμφαση μόνο στο κέρδος που είναι στις οικονομικές καταστάσεις. Μερικά συχνά λάθη, ειδικά όσων δεν έχουν μεγάλη εμπειρία στα οικονομικά μεγέθη μιας επιχείρησης, είναι τα ακόλουθα:

- Οι μέτοχοι μιας εταιρείας ενδεχομένως να πιστεύουν πως αν, για παράδειγμα, η εταιρεία έχει καθαρά κέρδη μετά από τους φόρους 100.000 ευρώ, αυτό θα είναι το ποσό που θα μοιραστεί σε αυτούς ως μερίσματα. Εάν όμως η επιχείρηση δεν έχει την απαιτούμενη ποσότητα μετρητών, αυτή η προσδοκία των μετόχων θα αποδειχθεί λανθασμένη.
- Οι υπάλληλοι μιας εταιρείας συχνά έχουν την εντύπωση πως αν η επιχείρηση πραγματοποιήσει περισσότερα κέρδη, τότε θα είναι σε θέση να πληρώσει μεγαλύτερους μισθούς την επόμενη χρονιά. Αυτή η προσδοκία μπορεί όμως να μην αποδειχθεί σωστή. Το ύψος των μισθών που θα μπορεί να πληρώσει η επιχείρηση σχετίζεται άμεσα με την διαθεσιμότητά της σε μετρητά.
- Η βιωσιμότητα μιας επιχείρησης δεν εξαρτάται τόσο από το κέρδος, όσο από την ικανότητά της να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της, όταν αυτές πρέπει να πληρωθούν.

Από τα παραπάνω παραδείγματα προκύπτει ότι η εικόνα μιας επιχείρησης δεν εξαρτάται τόσο από το κέρδος που δημιουργεί όσο από την ρευστότητα που διαθέτει και από τις ταμειακές ροές που εισέρχονται και εξέρχονται από αυτήν.

Μετά την μελέτη της παρούσας εργασίας, ο αναγνώστης θα πρέπει να είναι σε θέση να έχει την απάντηση στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν στην αρχή της εργασίας. Αυτά είναι και τα κύρια συμπεράσματα που προκύπτουν. Τι είναι η Κατάσταση Ταμειακών Ροών

και πως μπορούμε να την καταρτίσουμε με την βοήθεια του Δ.Λ.Π. 7 και πως μπορεί, σε συνδυασμό με τους κατάλληλους αριθμοδείκτες, να μας δώσει την εικόνα για μια επιχείρηση.

7.2. Προτάσεις

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι μια σχετικά καινούργια εισαγωγή για τον Έλληνα μελετητή των οικονομικών και σίγουρα όχι και η πιο δημοφιλής από τις οικονομικές καταστάσεις. Για τον λόγο αυτό, τα περιθώρια για μελλοντική έρευνα και ενασχόληση με το συγκεκριμένο θέμα είναι ακόμα μεγάλα. Μέσα από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών θα μπορέσει κάποιος να διαπιστώσει στο μέλλον εάν τα σημάδια που δίνει για μια επιχείρηση θα επαληθευθούν στην πράξη. Ειδικά στις μέρες μας, το πρόβλημα της ρευστότητας είναι ίσως το σημαντικότερο που έχει να αντιμετωπίσει ο Έλληνας επιχειρηματίας, με όλη αυτή την οικονομική συγκυρία που επικρατεί στην χώρα μας (π.χ. Capital Controls). Έτσι, η κατανόηση και η εφαρμογή της Κατάστασης Ταμειακών Ροών από τον Έλληνα επιχειρηματία θα πρέπει να γίνει άμεσα μέρος της επιχειρηματικής του δράσης, έτσι ώστε να μπορέσει να ερμηνεύσει και να προγραμματίσει την ρευστότητα της επιχείρησής του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διεθνή Δημοσιευμένα Άρθρα

- Martin Glaum, Peter Schmidt and Kati Schnurer (2016): « *What Determines Managers' Perception of Cash Flow Forecasting Quality? Evidence from a Multinational Corporation*», Journal of International Financial Management & Accounting, Volume 27, Pages 298–346
- Mike Qinghao Mao and Yangxin Yu (2015): « *Analysts' Cash Flow Forecast, Audit Effort, and Audit Opinions on Internal Control*», Journal of Business Finance & Accounting, Volume 42, Pages 635–664
- Pawel Bilinski (2014): « *Do Analysts Disclose Cash Flow Forecasts with Earnings Estimates when Earnings Quality is Low?*», Journal of Business Finance & Accounting, Volume 4, Pages 401–434
- Robert S. Nason and Pankaj C. Patel (2016): « *Is cash king? Market performance and cash during a recession*», Journal of Business Research, Volume 69, Issue 10, Pages 4242–4248
- Shadi Farshadfar and Reza Monem (2013): « *The usefulness of operating cash flow and accrual components in improving the predictive ability of earnings: a re-examination and extension*», Accounting and Finance, Volume 53, Pages 1061-1082
- Takafumi Sasaki (2016): « *Financial cash flows and research and development investment*», Pacific-Basin Finance Journal, Volume 39, Pages 1–15

Βιβλία

- Άθως Γεωργίου (2003): « *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα-IAS*», Εκδόσεις Σακκούλα
- Γεώργιος Στ. Αληφάντης (2008): « *Χρηματοοικονομική Λογιστική*», Εκδόσεις Παμίσος
- Εμμανουήλ Ι. Σακέλλη (2005): « *Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο*», Εκδόσεις Ε. Σακέλλη
- Καραγιώργος Θεοφάνης, Πετρίδης Ανδρέας (2006): « *Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.) σε Συνδυασμό με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Γ.Λ.Σ.). Θεωρία και Πράξη*», Εκδόσεις Γερμανός

- Νεγκάκης Χρήστος(2015), «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, Θεωρία και Εφαρμογές» Α Έκδοση
- Νεγκάκης Ι. Χρήστος, Δημήτριος Β. Κουσενίδης (2015): «Διοικητική Λογιστική»
- Grant Thornton (2006): «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. I.F.R.S. Αναλυτική Παρουσίαση-Τόμος Α».
- ACCA, *The association of chartered certified accountants, Paper F7 INT/UK Financial Reporting (FR)*, Kaplan publishing, 2013.
- ACCA, *Paper F7, Financial Reporting (International and UK Stream), Study text*, BPP Learning Media, 2012.
- Barry J. Epstein and Abbas Ali Mirza (2004) «*Wiley IAS: Interpretation and Application of International Accounting and Finance Reporting Standards*»
- Karen Berman, John Case, Μετάφραση Ελεάνα Αντωνόγλου: «*Χρηματοοικονομική Νοημοσύνη, Τι Πραγματικά Φανερώνουν οι Αριθμοί*», Εκδόσεις Κριτική.